

4.3.2021

JELENTÉS

a kohéziós politikáról és regionális környezetvédelmi stratégiákról az éghajlatváltozás elleni küzdelemben
(2020/2074(INI))

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Tonino Picula

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	19
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	21
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	22
VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	28
VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	36
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	48
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	48

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a kohéziós politikáról és regionális környezetvédelmi stratégiákról az éghajlatváltozás elleni küzdelemben (2020/2074(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 3. és 21. cikkére, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 4., 11., 173–178., 191. és 194. cikkére, valamint a Szerződésekhez csatolt, a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló 28. sz. jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP 21), 2015. december 12-én, Párizsban elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás), különösen annak 7. cikke (2) bekezdésére és 11. cikke (2) bekezdésére, amelyek elismerik az éghajlatváltozás és az éghajlat-politika helyi, szubnacionális és regionális dimenzióit,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott, a 2030-ig tartó időszakokra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre és a fenntartható fejlődési célokra,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),
- tekintettel „az éghajlatváltozásról: európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímaselemleges gazdaságról a Párizsi Megállapodással összhangban” című, 2019. március 14-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására²,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására³,
- tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az éghajlatváltozásról szóló, 2020. december 11-i európai tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) az 1,5 °C-os globális felmelegedésről szóló különjelentésére, 5. értékelő jelentésére és annak összefoglaló jelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, valamint a változó éghajlat összefüggésében az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére,

¹ HL C 23., 2021.1.21., 116. o.

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0078.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0005.

⁴ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0054.

- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által 2020. december 20-án közzétett, „Az európai éghajlati szélsőségek okozta gazdasági veszteségek” című mutató-értékelésre,
- tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló hetedik környezetvédelmi cselekvési programra, a Bizottság 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló javaslatára és annak 2050-re szóló jövőképre,
- tekintettel az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményére,
- tekintettel a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felei konferenciájának 15. üléséről (COP15) szóló, 2020. január 16-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1999 rendelet (az európai klímarendelet) módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. március 4-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0080),
- tekintettel a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. január 14-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0022) és a Bizottság 2020. május 28-i módosított javaslatára (COM(2020)0460),
- tekintettel a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében biztosított közszektor-hitelezési eszközről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0453),
- tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek a beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe célkitűzés keretében a Covid19-világjárvány okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató rendkívüli kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 28-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0451),
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁶,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe” célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁷,

⁵ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0015.

⁶ HL L 347., 2013.12.20., 320. o.

⁷ HL L 347., 2013.12.20., 289. o.

- tekintettel az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1304/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸,
 - tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2013. december 17-i 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁹,
 - tekintettel a Kohéziós Alapról és az 1084/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1300/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹⁰,
 - tekintettel az InvestEU program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2020. május 29-i bizottsági javaslatra (COM(2020)0403),
 - tekintettel a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló, 2020. június 18-i (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹¹,
 - tekintettel az Európai Parlament „Cohesion Policy and Climate Change” (Kohéziós politika és éghajlatváltozás) című, 2021. évi tanulmányára,
 - tekintettel a kohéziós politikáról és a körforgásos gazdaságról szóló, 2018. június 13-i állásfoglalására¹²,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek – a Bíróság 2015. december 15-i Mayotte-ítélete (C-132/14–C-136/14. sz. egyesített ügyek) által értelmezett – 349. cikkére, amely úgy rendelkezik, hogy az Európai Unió legkülső régiói vonatkozásában egyedi és eltérő rendelkezéseket lehet elfogadni;
 - tekintettel a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiáról szóló, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0034/2021),
- A. mivel az éghajlatváltozás határokon átívelő kihívás, amely azonnali és ambiciózus fellépést követel meg világ-, európai, nemzeti, regionális és helyi szinten a globális felmelegedés növekedésének az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-ra történő korlátozása és a biológiai sokféleség tömeges csökkenésének megakadályozása

⁸ HL L 347., 2013.12.20., 470. o.

⁹ HL L 347., 2013.12.20., 259. o.

¹⁰ HL L 347., 2013.12.20., 281. o.

¹¹ HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

¹² HL L 28., 2020.1.27., 40. o.

érdekében; mivel sürgős intézkedésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a globális átlaghőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szinthez képest 2 °C alatt tartsuk, mivel a biológiai sokféleségben bekövetkező bármilyen veszteség jelentős hatással lesz többek között a mezőgazdasági termelés minőségére;

- B. mivel a bolygó legfeljebb 1,5 °C-os növekedést képes tolerálni; mivel amennyiben 2030 után is tovább nő a hőmérséklet, az az emberiség számára még több aszályt, áradást, hóhullámot, több százmillió ember elszegényedését és a népesség legsérülékenyebb csoportjainak valószínű halálát fogja jelenteni, és a legrosszabb esetben maga az emberiség hosszú távú túlélése kerülhet veszélybe, amint arra a „Kihívások és választási lehetőségek Európa számára” című uniós intézményközi jelentés is rámutatott;
- C. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség becslése szerint 1980 és 2019 között az éghajlati szélsőségek okozta gazdasági veszteségek összesen körülbelül 446 milliárd EUR-t tesznek ki az EGT-tagállamokban; mivel ez évi 11,1 milliárd EUR-t jelent, és az összesített deflált veszteség a vizsgált országok GDP-jének közel 3%-ának felel meg;
- D. mivel a közelmúltban készült tanulmányok azt mutatják, hogy a fosszilis földgázból (metán, CH₄) származó globális felmelegedési potenciál jelentősen magasabb a korábban feltételezettnél;
- E. mivel a globális felmelegedés már a jelenlegi programozási időszak során elérheti az 1,5 °C-ot az iparosodás előtti szinthez képest, ami azonnali fellépést tesz szükségessé az éghajlati vészhelyzet kezelése érdekében, összhangban az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó uniós szakpolitikákkal, az európai zöld megállapodással, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjével és az ENSZ Párizsi Megállapodásával;
- F. mivel a legkésőbb 2050-ig klímasemleges gazdaságra történő átállás egyszerre jelent nagy lehetőséget és kihívást az Unió és annak tagállamai, régiói, városai, helyi közösségei, lakosai, munkavállalói, vállalkozásai és ipara számára; mivel azonban egyensúlyt kell teremteni az ambiciózus éghajlat-politikai célkitűzések és a gazdaság versenyképességének megőrzése között, nem veszélyeztetve ugyanakkor az 1,5 °C-os célkitűzés elérését;
- G. mivel ez a célkitűzés az európai társadalom és a gazdaság általános átalakulását követeli meg, tekintve, hogy bizonyos ágazatokban a termelés visszafordíthatatlan csökkenése és munkahelyek megszűnése várható a fosszilis tüzelőanyagok előállításán és használatán alapuló gazdasági tevékenységek területén, míg más ágazatok sikeresen találnak majd technológiai alternatívákat;
- H. mivel a fenntarthatóságot úgy kell tekinteni, mint a fenntartható növekedés, társadalmi fejlődés és környezet összehangolásának kiegyensúlyozott megközelítését;
- I. mivel a 2020. december 16-i intézményközi megállapodás¹³ előírja, hogy általános

¹³ Intézményközi Megállapodás (2020. december 16.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről (HL L 433I., 2020.12.22., 28. o.).

célkitűzésként a teljes uniós költségvetés és az Európai Unió Helyreállítási Eszköz kiadásainak legalább 30%-át az éghajlati célkitűzések támogatására kell fordítani, valamint meghatároz egy új, a biológiai sokféleségre vonatkozó, évi 7,5%-os célt 2024-től, távlati célként pedig a 10% elérését 2026-ban és 2027-ben;

- J. mivel a szigetek, különösen a kis szigetek és a legkülső régiók az éghajlatváltozás hatásainak leginkább kitett és kiszolgáltatott uniós területek, amelyeknek további egyedi kihívásokkal és költségekkel kell szembenézniük az átállás során; mivel az éghajlatváltozás és annak számos hatása különböző módon, eltérő mértékben és más-más időszakban érinti majd az európai régiókat, és az átállás kezelése jelentős strukturális változásokat fog előidézni; mivel a polgárokat és munkavállalókat érintő hatás ezért eltérő lesz, és nem minden ország lesz azonos mértékben érintett, illetve nem mind lesznek képesek megfelelően reagálni; mivel az európai vidéki térségekre vonatkozó hosszú távú jövőkép kidolgozása során igen fontos hangsúlyozni, hogy a vidéki térségeket meg kell erősíteni és vonzóvá kell tenni mind lakóhelyként, mind munkavállalás szempontjából;
- K. mivel a szigetek, a legkülső régiók és a peremterületek hatalmas potenciállal rendelkeznek a megújuló energia előállítás terén, és stratégiai laboratóriumokként szolgálnak az olyan innovatív szakpolitikai intézkedések és technikai megoldások végrehajtásához, amelyek célja az energetikai átállás megvalósítása, a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése és a körforgásos gazdaságra való átállás elősegítése;
- L. mivel a kohéziós politika nem csupán beruházási lehetőségeket kínál az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) révén a helyi és regionális igények kielégítésére, hanem integrált szakpolitikai keretet is biztosít, hogy csökkentse az európai régiók közötti fejlettségbeli különbségeket és segítse őket a fejlődésüket akadályozó számos kihívás kezelésében, többek között a környezetvédelem, a minőségi foglalkoztatás és a méltányos, inkluzív és fenntartható fejlődés révén;
- M. mivel az éghajlatváltozás és annak hosszú távú következményei azokat a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségeket is befolyásolhatják, amelyek kezelése a kohéziós politika elsődleges célja, és az uniós éghajlat-politikai intézkedéseknek szintén támogatniuk kell az EU kohéziós politikájának célkitűzéseit;
- N. mivel a kohéziós politika kulcsfontosságú az olyan kevésbé fejlett régiók vagy területek támogatásához, amelyek természeti és földrajzi hátrányokkal küzdenek, gyakran az éghajlatváltozás hatásai által leginkább érintettek, ám kevesebb forrással rendelkeznek azok kezeléséhez;
- O. mivel a kohéziós politika nélkülözhetetlen eszköze a klímasemleges gazdaságra való méltányos átállásnak, amely senkit sem hagy magára; mivel a nőket és a férfiakat különbözőképpen érinthetik az éghajlatváltozással foglalkozó zöld szakpolitikák; mivel a kiszolgáltatott és marginalizált csoportokra gyakorolt hatást is figyelembe kell venni;
- P. mivel a helyi és regionális önkormányzatok, valamint más érdekelt felek is kulcsszerepet játszanak a kohéziós politika végrehajtásában és az éghajlatváltozás jelentette sürgető fenyegetésre való hatékony reagálásban; mivel ők felelősek a közkiadások egyharmadáért és a közberuházások kétharmadáért, ezért nélkülözhetetlen az olyan mechanizmusok létrehozása, mint a Polgármesterek Szövetsége, amely az Unió éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseinek végrehajtásáért felelős helyi és regionális

önkormányzatokat hivatott összehozni;

- Q. mivel az éghajlati válság szorosan kapcsolódik más válságokhoz, így például a biológiai sokféleséggel összefüggő, valamint a Covid19-világjárvány okozta egészségügyi, társadalmi és gazdasági válsághoz; mivel bár ezekkel párhuzamosan kell foglalkozni, mindegyiket különbözőképpen és megfelelően kell kezelni;
- R. mivel 2002-es létrehozása óta az Európai Unió Szolidaritási Alapját (EUSZA) több mint 90 katasztrófaesemény alkalmával aktiválták, és az több mint 5,5 milliárd EUR-t biztosított 23 tagállamban és egy csatlakozásra váró országban; mivel a Covid19-világjárvány kitörésére adott uniós válasz részeként az EUSZA hatályát kiterjesztették a főbb közegészségügyi vészhelyzetekre, és az előlegfizetés maximális szintjét megemelték;
- S. mivel a klímasemleges, fenntartható és körforgásos gazdaságra való átállásba be kell vonni a társadalom valamennyi szereplőjét, különösen a magánszektor, a szociális partnereket és a polgárokat, a választott képviselőkkel együtt, és ideértve a helyi és regionális önkormányzatokat is, és ezt erőteljes és inkluzív szociális intézkedésekkel kell elősegíteni egy olyan méltányos és igazságos átállás megvalósítása érdekében, amely támogatja a vállalkozásokat és a színvonalas – többek között zöld és kék – munkahelyek megtartását és létrehozását;
- T. mivel a tagállamok nemzeti energia- és klímaterveket fogadtak el, és a régióknak ennek megfelelően regionális terveket kell benyújtaniuk a kibocsátás csökkentése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából, kijelölve az utat a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő eléréséhez;
- U. mivel a legkésőbb 2050-ig klímasemleges gazdaságra való átállás az uniós és nemzeti szintű közfinanszírozás ötvözésével, valamint a magánfinanszírozás számára megfelelő körülmények létrehozásával érhető el;
- V. mivel a fosszilis tüzelőanyagokból – és különösen a szilárd fosszilis tüzelőanyagokból – származó energiaforrások aláássák a klímasemlegesség elérésére irányuló erőfeszítéseket, és az Európai Uniónak ezért következetes szabályozási keretet kell biztosítania, hogy továbbra is előmozdítsa az olyan megújuló energiaforrások használatát, mint a nap- vagy a biomassza-energia, a fosszilis tüzelőanyagokból származó energiaforrások helyett; mivel e tekintetben a kohéziós politikának garantálnia kell az energiahatékonyság elsődlegessége elvének érvényesülését, amelynek célja az energiakereslet és -kínálat hatékonyabbá tétele, és amelyet a kohéziós politika keretében eszközölt összes energetikai beruháznál alkalmazni kell és tiszteletben kell tartani; mivel sok tagállam számára nélkülözhetetlen lehet, hogy átmenetileg, 2025. december 31-ig földgázalapú energiaforrásokat használjanak egy olyan méltányos energetikai átállás megvalósítása érdekében, amely nem okoz kárt a társadalom számára és senkit sem hagy magára; mivel a regionális környezetvédelmi stratégiákat nagyszabású éghajlati célkitűzésekkel kell összekapcsolni, amelyek túlmutathatnak a klímasemleges Unió 2050-ig történő elérésének általános célkitűzésén, és e stratégiáknak 2025. december 31-ig fokozatosan meg kell szüntetniük a fosszilis tüzelőanyagok használatát, a gázinfrastruktúra-projektet is ideértve, támogatniuk kell ezek fenntartható módon előállított, megújuló energiával, anyagokkal és termékekkel való helyettesítését, és általánosságban elő kell mozdítaniuk az erőforrás-hatékonyságot és a fenntartható

fejlődést, összhangban az ERFA-ról és a Kohéziós Alapról szóló rendelet rendelkezéseivel;

- W. mivel a regionális környezetvédelmi stratégiáknak a teljes és stabil foglalkoztatásra, valamint társadalmi haladásra és megkülönböztetésmentességre kell törekedniük az éghajlatváltozás hatásaihoz való jobb alkalmazkodás és a biológiai sokféleség csökkenésének visszaszorítása érdekében;
- X. mivel a hulladékgazdálkodási terveknek követniük kell a körforgásos gazdaság elveit, és a regionális környezetvédelmi stratégiák részét kell képezniük;
- Y. mivel a különböző kormányzati szintek és az érdekelt felek közötti aktív és konstruktív partnerségre épülő, többretegű európai kormányzati modell kulcsfontosságú a klímasemlegességre való átállás szempontjából; mivel a közösségi és polgári kezdeményezések erősen támogathatják az ökológiai átállást és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet;
- Z. mivel az Unió makroregionális stratégiái segíthetnek azonosítani az olyan közös kihívásokkal szembenező különféle régiók közötti együttműködés kulcsfontosságú ágazatait és területeit, mint az éghajlatváltozás, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás enyhítése, a biológiai sokféleség, a közlekedés, a hulladékgazdálkodás, a határokon átnyúló projektek és a fenntartható idegenforgalom;
1. hangsúlyozza az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban a Párizsi Megállapodás és a fenntartható fejlődési célok végrehajtására az európai zöld megállapodás keretében vállalt uniós kötelezettségekkel és teljes összhangban az uniós taxonómiai rendelettel, figyelembe véve az azzal kapcsolatos társadalmi, gazdasági és területi szempontokat, hogy valamennyi területen, az ott élő minden polgár számára méltányos átmenetet lehessen biztosítani, anélkül, hogy bárkit magára hagynának; rámutat arra, hogy minden beruházás esetében szükség van a taxonómiai rendelet jelentős károkozás elkerülését célzó elvének rögzítésére;
 2. üdvözli az európai klímarendelethez irányuló bizottsági javaslatot, amely rendelet az európai zöld megállapodás egyik sarokköveként uniós jogszabályokba foglalja a 2050-es klímasemlegességi célkitűzést és hogy azt konkrét helyi intézkedések formájában kell megvalósítani, amelyek tiszteletben tartják az egyes területek korlátait és hangsúlyozzák azok értékét, beleértve a 2030-ra és 2040-ra vonatkozó köztes célokat is, amint azt az Európai Parlament kérte; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az európai zöld megállapodás célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és gyarapítása, továbbá a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezethez kapcsolódó kockázatokkal és hatásokkal szemben;
 3. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak egyértelmű politikai kötelezettséget kell vállalniuk az éghajlattal kapcsolatos célok elérésére, továbbá kiemeli, hogy erősíteni kell a többszintű párbeszédet a nemzeti, regionális és helyi hatóságok között az éghajlattal kapcsolatos nemzeti intézkedések tervezéséről és végrehajtásáról, a helyi önkormányzatok finanszírozáshoz való közvetlen hozzáféréséről és az elfogadott intézkedések előrehaladásának nyomon követéséről, valamint hogy sürgősen el kell látni őket az e célok eléréséhez szükséges megfelelő pénzügyi és közigazgatási eszközökkel; továbbá úgy véli, hogy a regionális és helyi önkormányzatoknak a projektek megtervezésének, előkészítésének és végrehajtásának

minden szakaszában kulcsszerepet kell játszaniuk;

4. kéri a programozásért felelős nemzeti és regionális önkormányzatokat, hogy a nemzeti és regionális programok folyamatban lévő előkészítése során maximalizálják az éghajlat- és környezetvédelem átalakító hatását;
5. megjegyzi, hogy a Párizsi Megállapodás teljesítésével és annak öt éves jelentéseivel kapcsolatos esetleges szakpolitikai kiigazításokat a kohéziós politika szempontjából megfelelő módon kell figyelembe venni, mint az ERFA és a Kohéziós Alap féldős felülvizsgálata során;
6. felkér minden helyi és regionális önkormányzatot, hogy fogadjanak el helyi és regionális éghajlati stratégiákat, az uniós szintű célokat konkrét helyi célokká alakítva, olyan holisztikus helyalapú vagy területorientált megközelítés alapján, amely az éghajlatvédelmi átállás szempontjából hosszú távú jövőképet biztosít, valamint a pénzügyi források jobb kihasználását a kohéziós politika keretében; hangsúlyozza, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak a hulladékgyűjtési tervek is le kell fedniük és magukban kell foglalniuk azokat;
7. kiemeli a kohéziós politika kulcsfontosságú szerepét – más szakpolitikákkal alkotott szinergiákkal együtt – az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig, illetve a köztes cél 2030-ig és 2040-ig történő elérésében, továbbá hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a beruházási politikák mélyreható reformjában;
8. erőfeszítésekre szólít fel annak érdekében, hogy nagyobb koherencia és együttműködés valósuljon meg a kohéziós politika és más uniós szakpolitikák között az éghajlati szempontok szakpolitikákba való fokozottabb beépítése, hatékonyabb forrásalapú szakpolitikák tervezése, célzott uniós finanszírozás biztosítása, valamint ebből következően az éghajlatpolitikák jobb gyakorlati végrehajtása érdekében;
9. emlékeztet arra, hogy az éghajlat-politikáknak a teljes és stabil foglalkoztatásra kell törekedniük, beleértve a zöld és kék munkahelyeket és a méltányos társadalmi fejlődést elősegítő képzést is, és úgy véli, hogy az éghajlat-politikáknak meg kell védeniük az éghajlatváltozás által leginkább érintett munkahelyeket új zöld munkahelyek létrehozása révén annak érdekében, hogy bizonyos ágazatok zöld gazdaságra való átállásakor a munkavállalók ne maradjanak magukra; sürgeti a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként az éghajlatváltozás elleni harcot, egyidejűleg küzdelmet folytatva az inkluzív és fenntartható fejlődésért és a társadalmi igazságosságért, valamint a szegénység ellen, az energiaszegénység ellen és az olyan szakpolitikák ellen, amelyek terhekkel sújtják a kiszolgáltatott és marginalizált csoportokat; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy további intézkedéseket kell előírni az energiaszegénység elleni küzdelem érdekében;
10. üdvözlözi, hogy az Európai Tanács elismeri és osztja a Parlament azon álláspontját, hogy az uniós kiadásoknak összhangban kell lenniük a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel és az európai zöld megállapodás „ne árts” elvével; emlékeztet továbbá arra, hogy a kohéziós politikára vonatkozó új jogszabályi keret az összes strukturális alapra alkalmazandó horizontális elvek között tartalmazza a taxonómiai rendelet „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvét;

11. hangsúlyozza, hogy az uniós gazdaság hosszú távú versenyképességének biztosításához és az Unió társadalmi kohéziójának megőrzéséhez döntő fontosságú a fenntarthatóság, valamint a biztonságos, klímasemleges, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, nagyobb erőforrás-hatékonyságú, megfizethető, körforgásos és társadalmi szempontból kiegyensúlyozott gazdaságra való átállás, ezáltal segítve az új beruházási lehetőségek létrehozását a mezőgazdaság, a kereskedelem, a közlekedés, az energia és az infrastruktúra területén, előmozdítva a biztonságosabb és környezetbarátabb fogyasztást, és védelmezve lakókörnyezetünket és az európai polgárok jóllétét;
12. rámutat, hogy a kohéziós politika keretében rendkívül fontos a többszintű kormányzás és a partnerség elveinek teljes körű fenntartása, a nemi szempontokat is beleértve, mivel a helyi és regionális önkormányzatok közvetlen hatáskörökkel rendelkeznek a környezetvédelem és az éghajlatváltozás kapcsán, hiszen ők hajtják végre az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos fellépések 90%-át és az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos fellépések 70%-át; emlékeztet arra, hogy olyan fellépéseket is kidolgozhatnak, amelyek a környezetbarát magatartást mozdítják elő a polgárok körében, beleértve a hulladékgazdálkodással, az intelligens mobilitással és a fenntartható lakásmegoldásokkal kapcsolatos tevékenységeket; kitarthat emellett, hogy a klímasemleges gazdaságra való átmenetnek méltányosnak és inkluzívnak kell lennie, különös figyelmet fordítva a vidéki és elszigetelt területeken élő emberekre; elismeri, hogy szükség van azoknak a területeknek a támogatására, amelyeket leginkább érinti a klímasemlegességre való átállás, elkerülve a regionális egyenlőtlenségek növekedését, valamint megerősítve a munkavállalókat és a helyi és regionális közösségeket; kéri valamennyi kormányzati szintet, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt, hogy ösztönözzék a közigazgatások közötti együttműködést, beleértve a horizontális kormányzati együttműködést, a régiók közötti, az önkormányzatok közötti és a határokon átnyúló együttműködést az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó projektekkel és a kohéziós politika keretében finanszírozott kezdeményezésekkel kapcsolatos tudás és a bevált gyakorlatok példáinak megosztása érdekében;
13. kéri, hogy holisztikus regionális környezetvédelmi stratégiák garantálják a fenntartható fejlődést és mérsékeljék az éghajlatváltozás következményeit azáltal, hogy támogatják a megújuló energiaforrásokra való energetikai átállást, a biológiai sokféleséget és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást; úgy véli, hogy ezeknek a regionális stratégiáknak támogatniuk kell a polgári részvételt, illetve a helyi kezdeményezésű és tulajdonú projekteket, valamint elő kell segítenie a régiók közötti együttműködést, a határokon átnyúló projekteken keresztül is; kéri a Bizottságot, hogy biztosítson támogatást és mozdítsa elő a régiók közötti együttműködést, valamint a know-how és a bevált gyakorlatok cseréjét; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a partnerség elve az EU kohéziós politikájának teljes programozása, végrehajtása és nyomon követése során fennmaradjon, és hogy szoros együttműködést alakítsanak ki a regionális és helyi önkormányzatok, a polgárok, a nem kormányzati szervezetek és az érdekelt felek között; hangsúlyozza, hogy a nyilvános konzultációknak alaposnak és érdeminek kell lenniük, biztosítva a közösségek és érdekelt felek aktív és reprezentatív részvételét a döntéshozatali folyamatban annak érdekében, hogy ösztönözzék a döntésekkel, tervekkel és kezdeményezésekkel kapcsolatos felelősségvállalást, valamint a tevékenységek iránti elköteleződést; hangsúlyozza a klímasemlegességhez hozzájáruló, helyi irányítású kezdeményezések és projektek fontosságát;

14. úgy véli, hogy a kohéziós politikának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődési célok, a Párizsi Megállapodás, a Biológiai Sokféleség Egyezmény és az európai zöld megállapodás végrehajtásához az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, különösen az éghajlat-politikai kiadások nyomán követésére szolgáló hatékony, átlátható, átfogó, eredményorientált és teljesítményalapú olyan módszertan révén, amely figyelembe veszi az éghajlatváltozásnak az EU valamennyi lakosára és régiójára gyakorolt negatív hatásait; felszólít arra, hogy ezt a módszertant a többéves pénzügyi keret és az európai gazdaságélénkítési terv összes programjában alkalmazni kell, különösen az olyan kulcsfontosságú gazdasági ágazatok alapvető infrastruktúrái esetében, mint az energiatermelés és -elosztás, a közlekedés, a víz- és hulladékgazdálkodás vagy a középületek kezelése; úgy véli, hogy további intézkedésekre lehet szükség abban az esetben, ha nem történik elegendő előrelépés az uniós éghajlat-politikai célkitűzések elérése felé;
15. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepét a mindenkit megillető klímasemleges gazdaságra való méltányos átállás megvalósításában, amelynek középpontjában a társadalmi, gazdasági és területi kohézió áll, és felszólít a zöld és kék beruházások és az innovációk növelésére a kohéziós politika keretében, valamint a természet alapú megoldások szélesebb körű alkalmazására; hangsúlyozza, hogy nagyobb szinergiára van szükség a különféle finanszírozási alapok között uniós, nemzeti és regionális szinten, valamint erősebb kapcsolatokra a köz- és magánfinanszírozás között annak érdekében, hogy növeljék a regionális környezeti stratégiák hatékonyságát az éghajlatváltozás elleni harcban; emlékeztet arra, hogy ez a folyamat nem volna lehetséges a készségekre helyezett erős hangsúly nélkül; úgy véli, hogy a regionális környezeti stratégiáknak arra is törekedniük kell, hogy növeljék a helyi és regionális intézmények közigazgatási kapacitását, valamint hogy fejlesszék gazdasági, társadalmi és területi versenyképességhez való hozzájárulásuk lehetőségeit;
16. hangsúlyozza, hogy a közösségi és állampolgári kezdeményezések jelentősen támogathatják az ökológiai átállást és az éghajlatváltozás mérséklését, valamint az ahhoz való alkalmazkodást, és hogy a helyi akciócsoportok a LEADER programmal együtt elsődleges eszközként szolgálhatnak ennek megvalósításában; ösztönzi ezért a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy hangolják össze ezeket a programokat a regionális környezetvédelmi stratégiáikkal;
17. hangsúlyozza az „intelligens városok” koncepció fontosságát az Unió éghajlatváltozással összefüggő kihívásainak kezelése terén, és üdvözli, hogy azt az Unió jövőbeli KAP-jába, valamint kohéziós és regionális politikájába is integrálták; kitart amellett, hogy a tagállamok építsék be az intelligens falvak megközelítést nemzeti és regionális szinten az Unió kohéziós politikájának megvalósítására irányuló programjaikba és a KAP-ra vonatkozó stratégiai terveikbe, amihez nemzeti szintű intelligens falvak stratégiákat¹⁴ kell készíteni; hangsúlyozza a LEADER/CLLD megközelítés szerepét az „intelligens városok” stratégiák végrehajtása során, amelyeknek fokozottan összpontosítaniuk kell a digitalizációra, a fenntarthatóságra és

¹⁴ Az Európai Parlament a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló első olvasatban kialakított álláspontja 72. cikkének b) pontja (513. módosítás).

az innovációra;

18. rámutat arra, hogy az Unió makroregionális stratégiáinak hozzá kell járulniuk az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos regionális kérdések megoldására irányuló együttműködés létrehozásához, ezért ezeket figyelembe kell venni az új programok elfogadásakor, mivel az integrált megközelítés és a stratégiai tervezés rendkívül fontos;
19. kéri, hogy egy projekt támogathatóságának kiszámításakor a természeti örökség megőrzésére vonatkozó és a környezetvédelmi kritériumokat ugyanolyan súllyal vegyék figyelembe, mint a gazdasági és társadalmi kritériumokat a kulturális és a természeti örökséget érintő projektek esetében;
20. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a tudományt, az innovációt és a polgárságot összekapcsoló projekteket, például az új európai Bauhaus projektet, amely a kultúra és az építészet éghajlatváltozással szembeni rezilienciájára összpontosít;
21. emlékeztet arra, hogy a regionális környezeti stratégiák sikere a komoly kutatási és innovációs szakpolitikákon is múlik, helyi és regionális szinten is; ösztönzi a helyi önkormányzatok, kutatási intézmények és vállalkozások – mint a Európai Innovációs és Technológiai Intézethez és annak tudományos és innovációs társulásaihoz (TIT) kapcsolódó innovációk – közötti együttműködést;
22. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a nemzeti kormányok és a helyi és regionális önkormányzatok által az éghajlatváltozás kezelése terén elért eredményeket, és tegyen közzé arról szóló jelentést, minden tagállamra közös szabványt alkalmazva, valamint értékelje a környezetvédelmi politikák és a gazdaság közötti összefüggéseket; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat nemzeti szinten hatékonyan be kell vonni az éghajlat-változási politikák európai szemeszter keretében történő értékelésébe; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az esb-alapok és az egyéb uniós eszközök, mint például az EMVA, az ETHA, a LIFE, az Európai horizont vagy a Kreatív Európa hatékonyságát és egymást kiegészítő jellegét az éghajlatváltozás elleni küzdelemben; ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsák ezt a komplementaritást az által, hogy biztosítják nemzeti gazdaságélénkítési tervük nagyszabású területi alkalmazását, minden releváns szereplő bevonásával a régiókban; továbbá felkéri a tagállamokat, hogy tegyenek közzé rendszeresen frissített eredménytáblát, amely méri a nemzeti és európai helyreállítási intézkedések területi hatását, különös figyelmet szentelve annak, hogyan járulnak hozzá ezen intézkedések az éghajlatváltozás elleni harchoz;
23. támogatja a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló megállapodást azzal a céllal, hogy elkerüljék a káros támogatásokat, támogassák mind a közvetlen, mind a közvetett fosszilis tüzelőanyagok támogatásának legkésőbb 2025-ig történő megszüntetését, biztosítva az általános finanszírozást és a program prioritásait, amelyek tükrözik az éghajlati vészhelyzetet és hozzájárulnak az éghajlati szempontok érvényesítéséhez, valamint annak az átfogó célnak az eléréséhez, hogy az uniós költségvetési kiadások legalább 30%-át éghajlat-politikai célkitűzések támogatására fordítsák, ami azt jelenti, hogy legalább 547 milliárd EUR új uniós pénzügyi forrást bocsátanak rendelkezésre a zöld átállásra; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kohéziós politika végrehajtása során kövessék az olyan elveket, mint az ENSZ

fenntartható fejlődési céljai, a méltányos és társadalmilag inkluzív átmenet, az éghajlatváltozással kapcsolatos, jogilag kötelező erejű 30%-os kiadási cél, valamint a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozó 10%-os célkitűzés a programozási időszak végére; hangsúlyozza ezért, hogy meg kell fontolni átlátható, átfogó és végiggondolt nyomonkövetési módszertan elfogadását, és azt szükség esetén a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata során ki kell igazítani mind az éghajlattal, mind pedig a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadások tekintetében;

24. üdvözli a közös rendelkezésekről szóló új rendeletben foglalt 2. szakpolitikai célkitűzést, amelynek célja a „zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású – és a nulla nettó szén-dioxid-kibocsátásra áttérő –, reziliens Európa a tiszta és méltányos energetikai átmenet, a zöld és kék beruházások, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával”; emlékeztet arra, hogy a 2. szakpolitikai célkitűzés ERFA-ra vonatkozó tematikus koncentrációjának céljait leginkább az szolgálja, ha regionális szinten alkalmaznák annak érdekében, hogy tükrözzék az éghajlatra vonatkozó különféle regionális sajátosságokat;
25. üdvözli a Méltányos Átállást Támogató Alapról, többek között a Next Generation EU-ból származó további forrásokról, valamint a méltányos átállást támogató mechanizmus két további pilléréről – nevezetesen az InvestEU keretében létrehozott célzott programról és egy közszektor-hitelezési eszközről – háromoldalú egyeztetésen elért megállapodást, amely hozzájárul a klímasemlegességre való átállásnak az Unió legsebezhetőbb régióira gyakorolt társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítéséhez; hangsúlyozza, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alap új eszköz lesz a klímasemlegességre való átállás által leginkább érintett területek támogatására és a regionális egyenlőtlenségek növekedésének elkerülésére; sajnálatosnak tartja azonban, hogy a Bizottság által javasolt kiegészítő összeget a Next Generation EU-ról szóló tanácsi megállapodás keretében több mint kétharmaddal csökkentették 30 milliárdról 10 milliárd EUR-ra; hangsúlyozza, hogy ezek a csökkentések hátrányosak az alap lényegi célkitűzéseinek elérésére nézve, és kiegészítő nyomást gyakorolnak a nemzeti költségvetésekre; felhívja a tagállamokat, hogy a lehető leggyorsabban programozzák a forrásokat, és felhívja az érintett tagállamokat, hogy a források elosztása során fordítsanak különös figyelmet a legkülső régiókra, mivel azokat jelentős mértékben érinti az éghajlatváltozás, és olyan természeti katasztrófáknak vannak kitéve, mint a ciklonok, vulkánkitörések és aszályok, valamint az áradások és az emelkedő vízszintek;
26. üdvözli a REACT EU programot, mivel az folytatja és kiterjeszti a válságra adott választ és a helyreállító válság-intézkedéseket azáltal, hogy a meglévő kohéziós politikai programokat további forrásokkal egészíti ki;
27. megismétli, hogy az átállási folyamatnak teljes mértékben tükröznie kell az EUMSZ 174. cikkében meghatározott, valamennyi régióra jellemző sajátosságokat annak érdekében, hogy egyetlen régió se maradjon le, különösen azáltal, hogy a vidéki területekre, az ipari átállás által érintett területekre, valamint a súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókra összpontosítanak, valamennyi terület átfogó harmonikus fejlődésének biztosítása érdekében; e tekintetben szükségesnek tartja az EUMSZ 174. cikkében felsorolt régiók sajátosságainak értékelését arra az esetre, ha sor kerülne az állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatára; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális

önkormányzatoknak teljes mértékben ki kell használniuk az összes finanszírozási eszközt (az európai költségvetésből és más európai pénzügyi intézményektől, például az EBB-től) az éghajlati válság elleni küzdelem, valamint a helyi közösségek ellenállóbbá tételének érdekében, miközben lehetővé teszik a Covid19-világjárvány utáni helyreállítást; konkrétan hangsúlyozza, hogy további eszközöket kell létrehozni – különösen a zöld megállapodáshoz tartozó projektek számára –, amelyek közvetlen hozzáférést biztosítanak az uniós alapokhoz, mint például az ERFA keretében (8. cikk) az Innovatív városfejlesztési tevékenységek vagy az ERFA/KA-rendelet keretében (10. cikk) a 2020 utáni időszakra vonatkozó jövőbeli Európai Városfejlesztési Kezdeményezés;

28. elengedhetetlennek tartja, hogy a vidéki térségek élet és a munka szempontjából való megerősítését és vonzóvá tételét célzó innovatív, inkluzív és fenntartható megoldások a kohéziós politika végrehajtásának központi elemét képezzék;
29. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiókra az EUMSZ 349. cikke alapján különleges szabályok vonatkoznak, melyek értelmében a sajátos jellemzőiknek megfelelő intézkedéseket lehet elfogadni rájuk vonatkozóan; felszólít arra, hogy e régióknak biztosítsák a szükséges pénzügyi eszközöket ahhoz, hogy megvalósíthassák a zöld átállást, és alkalmazkodni tudjanak az éghajlatváltozás hatásaihoz, amelyek e régiókat különösképpen sújtják a sebezhetőségük miatt; felszólít továbbá arra, hogy hozzanak létre egy megfigyelő központot, amely a legkülső régiókbeli fenntartható fejlődéssel és zöld átállással foglalkozna, hogy összegyűjtse a bevált gyakorlatokat és hosszú távú megoldásokat alakítson ki az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatban, amelyeket az Európai Unió más régiói is átvehetnének és saját igényeikhez igazíthatnának;
30. aggodalmát fejezi ki a természeti veszélyek által okozott gazdasági veszteségekkel, valamint az Unió által finanszírozott infrastruktúra-projektekben bekövetkezett kárral kapcsolatban, amelyet időjárás- és éghajlati kapcsolatos szélsőségek okoznak; kéri az olyan tevékenységek és infrastruktúra-projektek támogatását, amelyek tiszteletben tartják az éghajlati és környezeti normákat, és amelyek ellenállóbbak a természeti veszélyekkel szemben;
31. hangsúlyozza a szigeteknek, különösen a kis szigeteknek, valamint a legkülső és a peremterületeknek/távoli régióknak a tiszta energia, az intelligens mobilitás, a hulladékgazdálkodás és a körforgásos gazdaság fejlesztésének innovációs laboratóriumaiaként betöltött kulcsszerepét, amennyiben megfelelő eszközök, támogatás és finanszírozás révén teljes mértékben kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket, lehetővé téve számukra, hogy döntő szerepet játsszanak az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kutatásban; hangsúlyozza, hogy a szigeteknek elegendő gazdasági erőforráshoz és megfelelő képzéshez kell hozzáférniük ahhoz, hogy integrált, ágazathoz kapcsolódó és innovatív beavatkozásokat hajthassanak végre a fenntartható infrastruktúra és a helyi gazdasági fejlődés érdekében; hangsúlyozza a peremterületek és a legkülső régiók földrajzi és éghajlati jellemzőikkel összefüggő megújulóenergia-potenciálját;
32. kiemeli, hogy a 2014–2020-as és a 2021–2027-es programozási időszak közötti funkcionális átmenet biztosítása érdekében az olyan kezdeményezések eredményeire kell építeni, mint a New Energy Solutions Optimised for Islands (szigetek számára

optimalizált új energetikai megoldások, NESOI), az Intelligens szigetek kezdeményezés és a Tiszta energia az EU szigeteinek (CE4EUI), amely kiterjed a tengerentúli országok és területek (TOT-k) jogállásával rendelkező szigetekre is; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki felhasználóbarát iránymutatásokat annak érdekében, hogy a regionális és helyi önkormányzatok elismerhessék és hasznosíthassák az energetikai átállással és a gazdaságok szén-dioxid-mentesítésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat; üdvözli a spliti memorandumot, amely elismeri a szigetközösségek vezető szerepét az energetikai átalakulásban; hangsúlyozza ebben a tekintetben, hogy fontos a bevált gyakorlatok cseréje és a kölcsönös tanulás előmozdítása;

33. hangsúlyozza, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak támogatniuk kell a megújulóenergia-termelést és az erőforrás-hatékonyságot is a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és az erdészeti ágazatban, és ezzel egyidejűleg ezen ágazatok versenyképességét is figyelembe kell venniük; javasolja, hogy az illetékes önkormányzatok részesítsenek előnyben minden olyan megújuló energiatermelési lehetőséget, amely a környezet és a regionális gazdaság, továbbá az adott régiók lakosai számára előnyös lehet; kitart amellett, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak kiemelt figyelmet kellene fordítaniuk a nagy fosszilisenergia-igényű anyagok erdőgazdálkodásból és mezőgazdaságból származó, megújuló és bioalapú anyagokkal való helyettesítésére, mivel e két ágazat egyaránt funkcionál szén-dioxid-kibocsátóként és szénelnyelőként; hangsúlyozza, hogy a fenntartható természetközeli erdőgazdálkodás döntő jelentőségű az üvegházhatású gázok légkörből való folyamatos elnyeléséhez, és egyúttal lehetővé teszi az olyan, megújuló és éghajlatbarát nyersanyagok biztosítását a fatermékekhez, amelyek szén-dioxidot tárolnak és kiválthatják a fosszilis alapú anyagokat és üzemanyagokat; hangsúlyozza, hogy az erdők „három szerepe” (elnyelés, tárolás és helyettesítés) hozzájárul a szén-dioxid-kibocsátás légkörbe kerülésének mérsékléséhez, és ezzel egyidejűleg biztosítja, hogy az erdők tovább növekedjenek, és számos más funkciót betöltsenek, ezért a regionális környezetvédelmi stratégiák szerves részét kell képezniük;
34. hangsúlyozza, hogy minden ágazatot képviselni és támogatni kell a klímasemleges ipari folyamatokra való átállásban, hozzájárulva ezáltal az Unió fenntarthatóságához, ugyanakkor fenntartva a nemzetközi versenyképességet és megőrizve a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót a különböző európai régiók között; valamint megőrizve a különböző európai régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi kohéziót; úgy véli, hogy a hatékony regionális környezeti stratégiák az idegenforgalmi ágazat számára is előnyösek lesznek, mivel segíthetik sok európai régió mint fenntartható úti cél vonzerejének erősítését, valamint általánosabban előmozdíthatják a felelős és fenntartható idegenforgalom új fajtáját;
35. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika és a regionális környezetvédelmi stratégiák végrehajtásával kapcsolatos döntések meghozatalakor fontos szempontként kell figyelembe venni a földhasználat, különösen a talajfedés csökkentését annak érdekében, hogy a talaj által kínált lehetőségeket és a talaj sokrétű funkcióit a lehető legjobban ki lehessen használni az éghajlatváltozás elleni küzdelemben (víz- és szén-dioxid-tárolás, szűrési, kiegyenlítő és anyagátalakítási funkció, élelmezésbiztonság, biogén erőforrások előállítás);

36. hangsúlyozza, hogy az energiaadó-irányelvet¹⁵ felül kell vizsgálni „a szennyező fizet” elvvel összhangban annak érdekében, hogy legkésőbb 2025-ig előtérbe helyezték a fenntartható energiaforrásokat a fosszilis tüzelőanyagokkal szemben, különös figyelmet fordítva a társadalmi hatásokra;
37. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését teljes mértékben végre kell hajtani és horizontális elvként integrálni kell az Unió minden tevékenységébe, szakpolitikájába és programjába, beleértve a kohéziós politikát is;
38. üdvözli az „épület-korszerűsítési hullám stratégia” bemutatását, mint az egyik legfontosabb stratégiát, amely hozzájárul ahhoz, hogy Európa 2050-re klímasemlegessé váljon; hangsúlyozza, hogy szükség van az energiaszegénység kezelésére egy olyan épület-korszerűsítési program keretében, amely a veszélyeztetett és alacsony jövedelmű háztartásokat célozza, egy szélesebb körű, szegénység elleni európai stratégia részeként;
39. kéri, hogy a körforgásos gazdaságra vonatkozó aktualizált cselekvési terv továbbra is támogassa az újrahaználatra és javításra összpontosító körforgásos gazdaságra való átállást az erőforrás-hatékonyság előmozdítása és a fenntartható fogyasztás ösztönzése érdekében azáltal, hogy kötelező címkézés révén tájékoztatást nyújt a fogyasztóknak a termékek tartósságáról és javíthatóságáról, valamint megfelelő szabályozási keretet és konkrét, széles körű és ambiciózus intézkedéseket kínál a körforgásos gazdaság uniós szintű fellendítésére; hangsúlyozza, hogy a fenntartható növekedés előmozdítása és a zöld munkahelyek teremtése szempontjából döntő fontosságú a mindenekelőtt a mezőgazdaságból és erdőgazdálkodásból származó biogén nyersanyagokon alapuló regionális gazdasági körforgás megteremtése és megerősítése; hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van a körforgásos gazdaság elveinek további támogatására, valamint a hulladékhierarchia előnyben részesítésére; felszólít arra, hogy dolgozzanak ki a körforgásos gazdaságra vonatkozó helyi terveket, és a helyi és regionális önkormányzatok a közbeszerzéseik során érvényesítsék a környezetvédelmi szempontokat, és tartós termékeket és szolgáltatásokat szerezzenek be, erősítve ezzel az Európai Unió ipari rezilienciáját és stratégiai autonómiáját;
40. kéri a fenntartható mobilitással, például vasutakkal és fenntartható városi közlekedéssel kapcsolatos további beruházásokat, a polgárok számára jobb életminőséget kínáló zöld városok érdekében;
41. üdvözli az Európai Beruházási Bank (EBB) arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felülvizsgálja energiacélú kölcsönzési politikáját, és hogy műveleteinek 50 %-át az éghajlat-politikára és a környezeti fenntarthatóságra fordítsa; kéri az EBB-t, hogy kötelezze el magát a klímasemlegesség felé vezető fenntartható átállás mellett, miközben különös figyelmet szentel azokra a régiókra, amelyekre az átállás leginkább hat;
42. támogatja a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) erős bevonását az átállási folyamatba, valamint a regionális környezeti stratégiák megtervezésébe és végrehajtásába, mivel ezek a szereplők nem csak a helyi gazdaság szövetében gyökereznek, de a zöld megállapodás szakpolitikái is hatnak rájuk; úgy véli, hogy mindenképpen elő kell segíteni, hogy az mkkv-k a továbbképzési és átképzési

¹⁵ HL L 283., 2003.10.31., 51. o.

folyamatokra testreszabott támogatások segítségével megragadják a környezeti átállás által kínált lehetőségeket;

43. felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a kiadási tervezeteket a lehető legmagasabb szintű éghajlat-politikai ambíciók tekintetében;
44. kiemeli a Bizottság által a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában megfogalmazott azon javaslatot, amely szerint a legalább 20 000 lakosú városoknak városzöldítési terveket kell készíteniük biológiailag változatos és az emberek számára hozzáférhető városi erdők, parkok és kertek, városi veteményesek, zöld tetők és falak és fákkal szegélyezett utcák létrehozása céljából; megismétli, hogy egy ilyen intézkedés kedvező hatást gyakorol a városi mikroklímára és egészségre, különösen a kiszolgáltatott csoportokra; ösztönöz erre a fellépésre, és felhív a végrehajtásához szükséges politikai, szabályozási és pénzügyi eszközök mozgósítására;
45. kéri a hatékony regionális és régióközi együttműködési mechanizmusok, többek között a katasztrófák esetén bevethető reagálási, irányítási és kölcsönös segítségnyújtási képességek létrehozását a természeti katasztrófák megelőzésének esetére;
46. kéri, hogy a kohéziós politika kapjon nagyobb szerepet az éghajlatváltozás jelenlegi és jövőbeli hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló kockázatmegelőzési erőfeszítések támogatásában regionális és helyi szinten;
47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és a tagállamoknak.

INDOKOLÁS

Az éghajlatváltozás a 21. század fő kihívása, és ennek a „kohéziós politikáról és regionális környezetvédelmi stratégiákról az éghajlatváltozás elleni küzdelemben” című jelentésnek az a célja, hogy felvázolja e politikának az elkövetkező években játszott szerepét. Az elkövetkező évek különösen fontosak lesznek, mivel a globális átlaghőmérséklet már most 1,2 °C-kal magasabb (az iparosodás előtti szinthez képest), és a Párizsi Megállapodás 1,5 °C-os célja megvalósítható lehet 2027 végéig, tehát a 2021–2027-es kohéziós politikai keretein belül. Ha az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése nélkül folytatjuk jelenlegi pályánkat, a 2040-es évekre elérhetjük a 2 °C-os határértéket, azt a fordulópontot, ahonnan – legalábbis a jelenleg rendelkezésre álló technológiával – már nincs visszaút. Nem szabad eljutnunk oda, hogy a hőmérséklet az évszázad végéig 4 °C-kal, a következő évszázad végéig pedig 8 °C-kal emelkedjen. A „Challenges and Choices for Europe – Global Trends to 2030” (Kihívások és választási lehetőségek Európa számára – Globális tendenciák 2030-ig) című uniós intézményközi tanulmány egyértelműen kijelöli a határokat: „A bolygó legfeljebb 1,5 fokos növekedést képes tolerálni; ha a hőmérséklet 2030 után tovább emelkedne, az még több aszályt, áradást, extrém hőséget, több százmillió ember elszegényedését, valószínűleg a népesség legsérülékenyebb csoportjainak halálát és a legrosszabb esetben az egész emberiség teljes kihalását fogja előidézni.”¹

A kohéziós politika a legnagyobb és legfontosabb beruházási eszköz Európában, ezért döntő szerepet játszik az éghajlatváltozás kezelésében. A következő tíz év fogja meghatározni az eljövendő évtizedekre vonatkozó további lépéseket és politikai lehetőségeket. Az Európai Parlament 2019. november 28-án „éghajlati és környezeti vészhelyzetet” hirdetett, és a beruházási programra helyezte a hangsúlyt arra szólítva fel, hogy „sürgősen tegyék meg a szükséges konkrét lépéseket e fenyegetés leküzdése és megfékezése érdekében, még mielőtt túl késő lenne”, konkrétan pedig „mezőgazdasági, kereskedelmi, közlekedési, energiaügyi és infrastrukturális beruházási politikák mélyreható reformja” révén.

Az európai zöld megállapodás és a klímasemleges Európa legkésőbb 2050-ig történő megvalósítására vonatkozó kötelezettségvállalás sürgős és konkrét helyszíni intézkedéseket követel meg a 2030-ra és 2040-re kitűzött köztes éghajlat-politikai célok elérése, a Párizsi Megállapodásból eredő jogi kötelezettségek teljesítése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljai tekintetében vállalt kötelezettségek tiszteletben tartása érdekében. Az éghajlatváltozás nem csupán környezetvédelmi kérdés: a gazdasági és társadalmi változásokról is szól. A klímasemlegességre való átállást csak társadalmilag méltányos és igazságos módon lehet megvalósítani, senkit sem hagyva hátra. A gazdasági, társadalmi és területi kohézió e tekintetben azt jelenti, hogy különös figyelmet kell fordítani az alábbi három elemre:

- Gazdasági kohézió, ezen belül fenntartható növekedés és zöld munkahelyek, szem előtt tartva a különböző ágazatok szükségleteit;
- Szociális kohézió, ezen belül a méltányos átállás, a társadalmi igazságosság, valamint az energiaszegénység és a sajátos szükségletek megértése. A világ népességének leggazdagabb 10%-a bocsátja ki az összes CO₂ 52%-át, míg a legszegényebb 50% csupán a CO₂-kibocsátás 7%-áért felelős;

¹ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/ESPAS_Report.pdf (page 8).

- Területi kohézió, ezen belül az uniós régiók – különösen a sziget- és határrégiók – eltérő szükségleteinek, a tengerszint emelkedésének, valamint a városi területek gyorsabb hőmérséklet-növekedésének megértése;

A kohéziós politika és a regionális környezetvédelmi stratégiák az éghajlatváltozás elleni küzdelem releváns és fontos tényezői lesznek az elkövetkező években. Ez a saját kezdeményezésű jelentés regionális szempontból körvonalazza a szükséges lépéseket.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

Mathilde Androuët és én számos olyan módosítást terjesztettünk elő a Guadeloupe, Francia Guyana, Réunion, Martinique, Mayotte és Saint-Martin francia legkülső régiók javát szolgáló intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket nem fogadtak el.

E módosítások figyelembe veszik e legkülső régiók sajátos éghajlati jellemzőit, a kis szigetek elektromos összeköttetését, a szigeteken alkalmazott fotovoltaiikus megoldások ösztönzését, a teher-, közúti, vasúti és tengeri flották átalakítására irányuló finanszírozás felgyorsítását, illetve – a Francia Guyana Ürügynökségének mintájára – a legkülső régiókban működő Európai Tengerészeti Ügynökség létrehozását.

André Rougé, az Identitás és Demokrácia képviselőcsoport árnyékelőadója.

10.12.2020

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

a kohéziós politikáról és regionális környezetvédelmi stratégiákról az éghajlatváltozás elleni
küzdelemben
(2020/2074(INI))

A vélemény előadója: Susana Solís Pérez

JAVASLATOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felkéri a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. hangsúlyozza a kohéziós politika, a kohéziós finanszírozás és a regionális környezetvédelmi stratégiák fontosságát az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaink teljesítésében; hangsúlyozza, hogy az Unió fő beruházási politikájaként és számos tagállam uniós támogatásának fő forrásaként a kohéziós politikát teljes mértékben össze kell hangolni az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel, és különösen biztosítani kell, hogy minden uniós finanszírozású projekt tiszteletben tartsa a jelentős károkozás elkerülését célzó, a taxonómiai rendeletben foglalt elvet; üdvözlí a közös rendelkezésekről szóló új rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt 2. szakpolitikai célkitűzést, amelynek célja a „zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású – és a nulla nettó szén-dioxid-kibocsátásra átálló –, reziliens Európa a tiszta és méltányos energetikai átmenet, a zöld és kék beruházások, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozás enyhítése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával”;
2. szorgalmazza olyan ambiciózus környezetvédelmi, éghajlatváltozási és fejlesztési politikák létrehozását regionális szinten, amelyek a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendre, az európai zöld megállapodásra, a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiára, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretre épülnek; véleménye szerint a kohéziós politikának és különösen a 2. szakpolitikai célkitűzésnek teljes mértékben hozzá kell járulnia a 2030-ra vonatkozó ambiciózusabb uniós éghajlat-politikai cél, valamint a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás lehető leghamarabb, de legkésőbb 2050-ig történő elérésére irányuló célkitűzés eléréséhez, az európai klímarendeletről szóló parlamenti állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően; kiemeli az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) fontosságát annak a célkitűzésnek az elérésében, hogy az új beruházások 30%-át az

éghajlatváltozással kapcsolatos kiadásokra, 10%-át pedig a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra fordítsák, valamint hangsúlyozza a következő többéves pénzügyi kereten és a helyreállítási eszközökön belül játszott szerepének jelentőségét; emlékeztet azon álláspontjára, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) forrásainak legalább 35%-át és a Kohéziós Alap forrásainak legalább 40%-át az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek támogatására kell fordítani; fontos lépésként veszi tudomásul az Európai Tanács hozzájárulását ahhoz, hogy az ERFA legalább 30%-át a „zöldebb Európa” szakpolitikai célkitűzéshez való hozzájárulásra fordítsák; ösztönzi a Bizottságot, hogy hozzon létre adott esetben a taxonómiai rendeletben meghatározott kritériumokat alkalmazó közös kimeneti és bemeneti mutatókat annak biztosítására, hogy a projektek teljesítsék az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseit; hangsúlyozza, hogy a fenntartható és klímasegélyes gazdaságra való átállás során gondoskodni kell arról, hogy senki se maradjon le, és az átállást olyan intézkedésekkel kell megvalósítani, amelyek a gazdasági tevékenységeket összeegyeztethetővé teszik a környezetvédelemmel, és hosszú távon minőségi munkahelyeket teremtenek;

3. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika szerepet játszhat többek között az éghajlatsemleges, környezeti szempontból fenntartható, energia- és erőforrás-hatékony körforgásos gazdaságra való kettős, digitális és környezetbarát átállás előmozdításában, amely fenntartható megoldásokat kínál a hulladékcsökkentés, a vízgazdálkodás, az energiahatékonyabb épületek felújítása, a megújuló energia fejlesztése, a kibocsátás csökkentés, a kibocsátásmentes mobilitásra való áttérés, a biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztéma pusztulása tekintetében; kéri, hogy a kohéziós politika következő generációja legyen ellenállóképes az éghajlatváltozás hatásaival szemben, és úgy véli, hogy a kohéziós politika keretében nem finanszírozható és támogatható olyan program, amely negatívan befolyásolja az uniós éghajlat-politikai célok elérésére irányuló erőfeszítéseket; üdvözli az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálati eszköz bevezetését a 2021–2027-es kohéziós politikába;
4. kiemeli a megújuló, fenntartható és decentralizált energia stratégiai szerepét a területfejlesztésben és a kapcsolódó vállalkozások, különösen a kkv-k fejlesztésében; hangsúlyozza a peremterületek és a legkülső régiók földrajzi és éghajlati jellemzőikkel összefüggő megújulóenergia-potenciálját; kiemeli a kohéziós politika szerepét a megújuló energiaforrások használatának és a tiszta energiaforrások rendelkezésre állásának növelésében, különösen az alternatív energiaforrások, például a tiszta hidrogén alkalmazásának támogatása révén;
5. kitarthat emellett, hogy a kohéziós politika révén meg kell teremteni az Unió kiegyensúlyozott, fenntartható és inkluzív fejlődését, amely figyelembe veszi az összes tagállam, azok régiói és polgárai sajátosságait és szükségleteit; szorgalmazza, hogy a kohéziós politika – a többi uniós politikával összehangolva és a nemzeti vagy regionális polgári védelmi hatóságokkal együttműködésben – ökoszisztéma-alapú megközelítéseken keresztül, új infrastruktúrák fejlesztése vagy a meglévő infrastruktúrák utólagos átalakítása révén, valamint a regionális és helyi szintű katasztrófavédelmi intézkedéseknek a biológiai sokféleséget maradéktalanul figyelembe vevő és előmozdító elfogadásán keresztül kapjon nagyobb szerepet az éghajlatváltozás jelenlegi és jövőbeli hatásaihoz való alkalmazkodást célzó kockázatmegelőzési erőfeszítések támogatásában, különös figyelmet fordítva a legveszélyeztetettebb területekre, például a szigetekre, part menti területekre és a legkülső régiókra; szorgalmazza hatékony regionális és régióközi együttműködési mechanizmusok – azaz

katasztrófák esetén bevethető reagálási, irányítási és kölcsönös segítségnyújtási képességek – létrehozását a természeti katasztrófák megelőzése terén; kéri éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos stressztesztek elvégzését az éghajlatváltozás hatásaival szemben különösen sebezhetőnek ítélt uniós finanszírozású projektek esetében;

6. elismeri a regionális hatóságok kulcsfontosságú szerepét a környezetvédelmi és fejlesztési politikák sikeres irányításában; elismeri a helyi alapú ágazati kezdeményezések fontosságát a társadalmi és környezeti fenntarthatóság és reziliencia minden helyen, testre szabott szakpolitikai kombinációk révén történő elérése érdekében, és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet célzó kezdeményezések többszintű irányításának előmozdítása érdekében ösztönzi a közösségi irányítású helyi fejlesztési projektekhez és az integrált területi beruházásokhoz hasonló eszközök alkalmazását; hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális szinten kiigazított intézkedéseket támogató források testre szabott elosztása a gazdaságra gyakorolt jelentős befolyás mellett mozgósító hatással lenne a közösség részvételi struktúrákba való bevonására is; ösztönzi a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, valamint az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) és más programok, például az Európai horizont további ötvözését az éghajlatváltozás elleni küzdelmet és az ellenállóbb és fenntarthatóbb európai gazdaság megteremtését szolgáló innovatív megoldások kidolgozása érdekében; felhívja a Bizottságot és az irányító hatóságokat, hogy egyszerűsítsék a kohéziós politikához kapcsolódó eljárásokat annak biztosítása érdekében, hogy a magánszereplők, különösen a kkv-k hozzáférjenek a kohéziós politika keretében nyújtott uniós finanszírozáshoz; ezzel összefüggésben felidéri és üdvözli a Bizottságnak az európai éghajlati paktum elindítására irányuló törekvését;
7. kiemeli a Bizottság által a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában megfogalmazott azon javaslatot, amely szerint a legalább 20 000 lakosú városoknak városzöldítési terveket kell készíteniük biológiailag változatos és az emberek számára hozzáférhető városi erdők, parkok és kertek, városi veteményesek, zöld tetők és falak és fákkal szegélyezett utcák létrehozása céljából; megismétli, hogy egy ilyen intézkedés kedvező hatást gyakorol a városi mikroklímára és egészségre, különösen a kiszolgáltatott csoportokra; ösztönöz erre a fellépésre, és felhív a végrehajtásához szükséges politikai, szabályozási és pénzügyi eszközök mozgósítására;
8. emlékeztet annak fontosságára, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek és a méltányos átmenetre vonatkozó területi tervek összeállításába az EU éghajlat- és energiapolitikai prioritásainak teljesítése, a Párizsi Megállapodás szerinti nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítése, valamint az átmenet szociális szempontjainak figyelembevétele érdekében; kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a magánszereplők, például a kkv-k szerepét az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a tényleges többszintű irányítást a fellépések tervezésében és végrehajtásában, garantálva a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott párbeszédet, gondoskodjon az éghajlat- és energiapolitikai cselekvési tervek és intézkedések kormányzati szintek közötti összehangolásáról és egymást kiegészítő jellegéről, javítsa a tagállamok közötti koordinációt és az átláthatóságot az éghajlat- és energiapolitikai fellépésekkel kapcsolatban, kövesse nyomon az éghajlatváltozás kezelése terén elért eredményeiket, továbbá nyújtson technikai iránymutatást és támogatást a források mobilizálásához és a kapacitásépítéshez;

9. holisztikus regionális integrációs stratégiákat szorgalmaz a fenntartható fejlődés garantálása, az éghajlatváltozás következményeinek enyhítése és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel való teljes körű hozzájárulás érdekében; kiemeli, hogy fontos az intelligens szakosodási stratégiákra támaszkodni annak érdekében, hogy erőteljes versenyelőnyt sikerüljön kialakítani, és az európai területi együttműködési cél révén szinergiák jöjjenek létre a különböző uniós régiók és tagállamok között az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívásokra adandó európai válaszok kidolgozása céljából;
10. elismeri, hogy a kohéziós politika közvetlenül befolyásolja az EU polgárainak életminőségét, és segíti őket az új kihívásokkal, például a demográfiai változásokkal, az ipari átalakulással és az éghajlatváltozással való szembenézésben;
11. kiemeli, hogy az EU komoly kihívásokkal néz szembe, különösen a gazdasági helyreállítás terén, és ezzel összefüggésben alapvető fontosságú lesz a kohéziós politika szerepe;
12. kitarthat emellett, hogy a kohéziós politika révén meg kell teremteni az Unió kiegyensúlyozott, fenntartható és inkluzív fejlődését, amely figyelembe veszi az összes tagállam, azok régiói és polgárai sajátosságait és szükségleteit;
13. hangsúlyozza, hogy a regionális környezetvédelmi politikáknak tartalmazniuk kell olyan intézkedéseket, amelyek az éghajlatváltozás elkerülhetetlen negatív következményei által okozott károkhoz való alkalmazkodásra irányulnak, és e rendelkezéseket integrálni kell az összes többi vonatkozó szakpolitikai területbe;
14. emlékeztet arra, hogy az uniós polgárok életminőségének javítása megköveteli a jobb munka- és életkörülményeket teremtő, valamint a környezet védelméhez és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez hozzájáruló szakpolitikák továbbfejlesztését;
15. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika célja az Unión belüli területi egyenlőtlenségek csökkentése és a legkevesbé fejlett régiók gazdasági fejlődésének előmozdítása; ezért úgy véli, hogy a Kohéziós Alap eredményes és célzott elköltésére van szükség azokban a régiókban, ahol nagyobb a gazdaság szén-dioxid-intenzitása;
16. hangsúlyozza annak kiemelkedő fontosságát, hogy a kohéziós finanszírozás segítséget nyújtson a nagyobb szén-dioxid-intenzitású régióknak abban, hogy gyorsabban elmozduljanak a tiszta energia és a nulla szén-dioxid-kibocsátású infrastruktúrák felé, ami az elmúlt évek pozitív fejleményei ellenére még mindig nem garantált.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	1.12.2020
A zárószavazás eredménye	+: 64 -: 16 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nikos Androulakis, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurelia Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, Sándor Rónai, Rob Rooker, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Sjøgaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Sven Giegold, Karin Karlsbro, Ulrike Müller, Andrey Slabakov

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

64	+
EPP	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažyliš, Dolores Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Edina Tóth, Pernille Weiss, Michal Wiezik
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
RENEW	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir
GREENS/ EFA	Margrete Auken, Bas Eickhout, Sven Giegold, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan
GUE/NGL	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
NI	Eleonora Evi, Athanasios Konstantinou, Ivan Vilibor Sinčić

16	-
ID	Simona Baldassarre, Aurelia Beigneux, Marco Dreosto, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Sylvia Limmer, Joëlle Mélin, Luisa Regimenti, Silvia Sardone
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Joanna Kopcińska, Rob Rooken, Andrey Slabakov, Alexandr Vondra, Anna Zalewska

0	0
0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

28.1.2021

VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

a kohéziós politika és a regionális környezetvédelmi stratégiák éghajlatváltozás elleni küzdelemben betöltött szerepéről
(2020/2074(INI))

A vélemény előadója: Gheorghe Falcă

JAVASLATOK

A Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság felkéri a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikai beruházásoknak a három meglévő kategóriába – a kevésbé fejlett régiók, az átmeneti régiók és a fejlettebb régiók – tartozó összes régióra kell irányulniuk, és hogy a klímasemlegességet célzó környezetvédelmi stratégiákat a fent említett három kategóriával és az európai zöld megállapodással összhangban hozzá kell igazítani és be kell építeni a megfelelő célkitűzésekbe, különös tekintettel a nagy szén-dioxid-kibocsátású gazdasági ágazatokkal rendelkező régiókra vonatkozó, a méltányos átállást célzó enyhítő intézkedésekre; megállapítja, hogy különös figyelmet kell fordítani a kohézióval kapcsolatos szükségletekre és kihívásokra, melyekkel a peremterületek, a vidéki és legkülső régiók, valamint a szigetek, ritkán lakott területek és más földrajzilag hátrányos helyzetű területek szembesülnek;
2. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap volt a fő finanszírozási forrás a közlekedési intervencióhoz, és a 2014–2020-as finanszírozási időszakban erre több mint 70 milliárd eurót különítettek el, továbbá hogy a kohéziós politika irányítása az EU és a tagállamok között megosztott, ami decentralizáltabbá teszi ezt a folyamatot;
3. megjegyzi, hogy a kohéziós keretből – a Kohéziós Alapból az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközbe (CEF) történő átcsoportosítás – támogatott közlekedési projektek, a következő, 2021–2027-es többéves pénzügyi keret során az éghajlatra gyakorolt hatást elemző vizsgálaton esnek át, és a CEF teljes pénzügyi keretének 60%-ával kell hozzájárulniuk az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések megvalósulásához;
4. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikai alapoknak mindenképp a különböző régiók szükségleteit kell kielégíteniük, és támogatniuk kell a közös uniós szakpolitikai célkitűzéseket, és ezért a kohéziós alapokat olyan projektekre kell felhasználni, amelyek

hozzájárulnak a társadalmi-gazdasági növekedéshez és a munkahelyteremtéshez, és ezáltal javítják a polgárok és közösségek jólétét, javítják életszínvonalukat és ösztönzik a helyi gazdaságokat, mivel ezen alapok elsődleges célja a kohézió, a kutatás és innováció, a növekedés és a versenyképesség megerősítése, ezáltal előmozdítva a fenntartható mobilitást és a konnektivitást, így biztosítva a területi, társadalmi és gazdasági kohéziót az egész Unióban;

5. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika fontos szerepet játszik az uniós közlekedési ágazat előtt álló fő kihívások kezelésében, többek között egy jól működő egységes európai közlekedési térség kialakításában, az Európán belüli modern, multimodális és biztonságos közlekedési infrastruktúra-hálózatok kialakítása és az alacsony kibocsátású mobilitásra való átállás révén, többek között a hiányzó kis, határokon átnyúló vasúti összeköttetések megvalósításának támogatásával, hozzájárulva ezáltal a vidéki és határ menti régiók európai integrációjához; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának különösen azokra a régiókra kell összpontosítania, ahol a különböző infrastruktúrák fejletlenek és nincs elegendő befektetés ezen a területen, különös tekintettel a gáz-infrastruktúrára, amely lehetővé teszi a régiók zökkenőmentes energetikai átállását és biztosítja a régiók energiabiztonságát; úgy véli, hogy a kohéziós politikának a 2020 utáni időszakban is az európai fellépés egyik fő eszközének kell maradnia a tartós regionális egyenlőtlenségek csökkentésével küzdő legkülső régiók tekintetében; hangsúlyozza, hogy hatékonyan kell felhasználni a kohéziós alapokat a legkülső régiókban, és úgy véli, hogy az e régiókban végrehajtott európai beruházások gazdasági, társadalmi és környezeti előnyökkel járnak, nemcsak maguk a régiók, hanem az EU egésze számára is, és hogy fontos, hogy ezek a régiók továbbra is különleges uniós támogatásban részesüljenek;
6. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának hozzá kell járulnia a közlekedési és idegenforgalmi ágazat fenntartható helyreállításához, különösen a Covid19-világjárvány fényében; hangsúlyozza, hogy társadalmi szempontból kulcsfontosságú a közlekedés megfizethetősége, megbízhatósága, és hozzáférhetősége mindenki számára;
7. hangsúlyozza, hogy az infrastruktúra – többek között az idegenforgalmi és a közlekedési infrastruktúra – éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének növelése elősegíti az infrastruktúra ellenálló képességének növelését az éghajlatváltozás hatásaival szemben, javítja a levegőminőséget és csökkenti az üvegházhatásúgáz-kibocsátást az infrastruktúra teljes élettartama alatt; megjegyzi, hogy a közlekedési infrastruktúra pozitívan befolyásolhatja a határokon átnyúló interakciókat, valamint a regionális, városi és helyi fejlődést, leginkább a legkülső régiók és szigetek esetében; emlékeztet arra, hogy a cél azoknak a területeknek a meghatározása, ahol az infrastruktúra fejlesztése nagyobb társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi előnyökkel járhat; úgy véli, hogy a régióknak minden szükséges eszközzel rendelkezniük kell a bevált gyakorlatok megosztásához;
8. emlékeztet arra, hogy a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) politikája biztosítja a társadalmi-gazdasági és területi kohéziót, valamint a hozzáférhetőséget az EU-ban és annak régióiban, beleértve a távoli, a legkülső, az elszigetelt, a periférikus, a hegyvidéki és a ritkán lakott régiókat is, ezáltal ösztönözve a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést; hangsúlyozza, hogy a TEN-T teljes körű megvalósítása döntő fontosságú az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban lévő, fenntarthatóbb közlekedési módok és intelligens mobilitás felé való elmozduláshoz,

azaz a közúti közlekedésről a vasúti és belvízi közlekedésre való áttéréshez, valamint az alternatív üzemanyagok használatának növekedéséhez, és azok feltöltő- és töltő-infrastruktúrájának kiépítéséhez; kéri, hogy a közlekedési módok közötti átállás megkönnyítése érdekében a kohéziós alapokból elsőbbséget élvezzenek a multimodális és digitális megoldásokat támogató intézkedések, valamint a vasúti és belvízi infrastruktúrák kikötőkhöz és más multimodális csomópontokhoz történő csatlakozásának kiépítését, korszerűsítését és befejezését célzó intézkedések; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának erőteljesebb szerepet kell játszania az éghajlatváltozás jelenlegi és jövőbeli hatásaihoz való alkalmazkodásra összpontosító kockázatmegelőzési intézkedések támogatásában;

9. úgy véli, hogy a kohéziós politika a városainkban és régióinkban a fenntarthatóbb mobilitásra való átállást célzó regionális környezetvédelmi stratégiák végrehajtásának legfőbb szövetségese; úgy véli, hogy a teljes körű támogathatóság és a kapcsolódó uniós alapokhoz való elsőbbségi hozzáférés érdekében a városi és a városközi mobilitás területére vonatkozó stratégiáknak különösen a vasúti és a kerékpáros infrastruktúrát kell támogatniuk, beleértve a multimodalitás elősegítését is;
10. emlékeztet a régiók között a közlekedéshez, nevezetesen a vasúti közlekedéshez való hozzáférés terén fennálló egyenlőtlenségekre; ezért kéri az elszigetelt vagy elhagyatott területek elszigeteltségének csökkentésére irányuló stratégia kialakítását;
11. megjegyzi azonban, hogy a jobb közlekedési rendszerekhez kedvezőtlen externáliák is kapcsolódnak, például közúti balesetek, károsanyag-kibocsátás, éghajlatváltozás és más környezeti és társadalmi hatások, amelyek jelentősek lehetnek;
12. ismételten hangsúlyozza, hogy a TEN-T politika felülvizsgálatának továbbra is különös figyelmet kell fordítania a határokon átnyúló kapcsolatok és a hiányzó összeköttetések létrehozására, ami elősegíti a társadalmi-gazdasági és területi kohéziót az EU egész területén; hangsúlyozza, hogy a TEN-T politika felülvizsgálatának megoldást kell találnia a szűk keresztmetszetek felszámolására is, különösen a városi csomópontokban, és javítania kell a multimodalitást és a szállítás utolsó szakaszát érintő infrastruktúrát, ami jelentősen csökkenti a forgalmi torlódásokat, és javítja a közlekedési útvonalak hatékonyságát és fenntarthatóságát;
13. úgy véli, hogy a vasúti személyszállítást vonzóbbá és versenyképesebbé kell tenni a felhasználók számára; felhívja ezért a Bizottságot, hogy mozdítsa elő egy egységes és átlátható jegyfoglalási rendszer kialakítását; ösztönzi az éjszakai vonatok európai hálózatának újbóli bevezetését;
14. ösztönzi a zöld infrastruktúrális és a fenntartható és intelligens mobilitási megoldások megvalósítását, és megjegyzi, hogy ezek nem csak a városi környezetben fontosak, ahol az EU lakosságának mintegy 70%-a él, hanem másutt is; e tekintetben üdvözli, hogy számos városban egyre inkább törekednek arra, hogy jelentősen csökkentsék a forgalom torlódását, és a gyalogosok és a kerékpárosok számára kedvező módon javítsák a közutak kialakítását; hangsúlyozza, hogy a városokban a zöld infrastruktúra olyan elemei, mint például a zöld falak és tetők, a városi fás és füves területek, valamint a kertek és a telkek egészségügyi előnyökkel bírnak és közvetlen hatással vannak jóllétünkre, például a tiszta levegő, a jobb vízminőség és a hangszigetelés révén; hangsúlyozza, hogy a vidéki területekre irányuló beruházások ugyanilyen fontosak az

éghajlatra gyakorolt hatás csökkentéséhez és a regionális hozzáférhetőség biztosításához, és nem szabad figyelmen kívül hagyni őket, különösen figyelembe véve, hogy egyes területeken rendkívül rossz a levegőminőség; hangsúlyozza továbbá, hogy a zöld infrastruktúra lehetőséget teremt a városi és vidéki területek összekapcsolására is, és vonzó élet- és munkakörülményeket biztosít; úgy véli továbbá, hogy a városok földterületeinek zöld infrastruktúra célú újrahasznosítása költséghatékony és gazdaságilag életképes módja lehet annak, hogy fenntarthatóbbá, ellenállóbbá, környezetbarátabbá és egészségesebbé tegyék őket;

15. emlékeztet arra, hogy a közlekedési ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátása az EU globális kibocsátásának 27%-át teszi ki, és hogy a közlekedési ágazatnak hozzá kell járulnia a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez; hangsúlyozza, hogy az európai zöld megállapodás törekvéseivel összhangban az innováció és a digitalizáció kulcsszerepet játszik a közlekedési ágazat szén-dioxid-mentesítésében; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az alacsony és nulla kibocsátású mobilitási megoldásokkal kapcsolatos kutatás és innováció kohéziós alapokból történő pénzügyi támogatását, különös tekintettel a fejlett technológiákra és az intelligens mobilitásra valamennyi közlekedési módban, ideértve az alternatív üzemanyagokat, a hidrogéneken alapuló mobilitást, valamint a fenntartható infrastrukturális projekteket is;
16. felszólítja a Bizottságot, hogy a hatékonyság javítása érdekében támogassa az európai városok lakásfelújítási és energiahatékonyság-fejlesztési programjait, figyelembe véve, hogy a városokban az energia harmada és fele közötti részét fordítják fűtésre; hangsúlyozza, hogy tekintettel a városokban lévő régi lakó- és egyéb épületek mennyiségére, a felújítási ütemeknek a jelenlegi szint három-öttszörösére kell emelkedniük, hogy közelebb kerüljünk a Párizsi Megállapodás szerinti 1,5 C-os forgatókönyvhöz;
17. hangsúlyozza, hogy a turisztikai ágazatnak fontos szerepe van a zöldebb és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállásban; kéri, hogy ezt az ágazatot szervesen építsék be a regionális éghajlati stratégiákba és tervezésbe; hangsúlyozza, hogy ebben az összefüggésben a vidéki turizmus hozzájárulhat a kevésbé fejlett régiók fejlődéséhez; emlékeztet az idegenforgalmi ágazat támogatásának fontosságára, különösen olyan beruházások révén, amelyek hozzájárulnak az ágazat és értékláncainak fellendüléséhez, hosszú távú versenyképességéhez, digitalizációjához és fenntarthatóságához; szorgalmazza, hogy a turizmusra különítsenek el célzott költségvetést annak érdekében, hogy szilárdabb alapot és jobb lehetőségeket biztosítsanak a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára ebben az ágazatban;
18. tudomásul veszi az Európai Számvevőszék „Fenntartható városi mobilitás az EU-ban” című, 06/2020. sz. különjelentésének¹ következtetéseit, amelyek szerint az uniós városok nem mozdultak el kellő mértékben a fenntarthatóbb és környezetbarátabb közlekedési módok felé, és hogy a fenntartható mobilitásra szánt uniós forrásokat még nem használják fel hatékonyan célkitűzéseik teljesítése érdekében; kiemeli a fenntarthatóbb és intelligensebb mobilitás elérésére törekvő régiók és települések beruházási igényeit; hangsúlyozza e tekintetben az uniós programok, például az ERFA, a Kohéziós Alap, a LIFE program, a Horizont és a Méltányos Átállást Támogató Alap által biztosított finanszírozási lehetőségek szerepét a klímasemlegességre való olyan,

¹ <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=53246>

méltányos, inkluzív és társadalmilag elfogadható átállás megvalósításához, amelynek során senkit sem hagynak hátra; hangsúlyozza, hogy szükség van a közlekedési ágazat munkavállalóinak és álláskeresőinek továbbképzésének és átképzésének támogatására, különös tekintettel a sokféleség és a nemek közötti kiegyenlített arány biztosítására;

19. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet töltenek be az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban a regionális integrációs stratégiák révén a projektfolyamat valamennyi szakaszában, amelyek a fenntartható és inkluzív fejlődést célozzák; hangsúlyozza, hogy a közlekedési infrastrukturális projektek hatékonyabb, fenntarthatóbb és megfelelőbb végrehajtása érdekében konzultálni kell a civil társadalmi szervezetekkel és más érdekelt felekkel, többek között a regionális és helyi hatóságokkal; ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatok számára a közvetlenebb uniós finanszírozás biztosítását a hatékonyság javítása, a következetesség biztosítása és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy a rendelkezésre álló pénzeszközökkel kapcsolatos átláthatóság és proaktív kommunikáció szintén kulcsfontosságú a hatékony felhasználás biztosításához;
20. hangsúlyozza, hogy a vidékfejlesztés kulcsfontosságú a területi és társadalmi-gazdasági kohézió szempontjából; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy olyan vidékfejlesztési menetrendet, amely holisztikus megközelítést alkalmaz annak érdekében, hogy a vidéki közösségek képesek legyenek többek között kezelni a klímasemlegességre való átállást, beleértve a fenntarthatóbb és intelligensebb közlekedési módokra való átállást, és azonosítsa azokat a területeket, ahol az infrastrukturális fejlesztések nagyobb előnyökkel járhatnak, különösen a vidéki területek digitális és konnektivitási infrastruktúrája révén, támogatva az idegenforgalmat, a foglalkoztatáshoz és a távmunkához való hozzáférést, valamint a multimodalitás javítását a tömegközlekedéssel nem rendelkező területeken; e tekintetben úgy véli, hogy a hatékony és megfizethető tömegközlekedés központi szerepet játszik a fenntartható városi és vidéki mobilitás elérésében; felhívja ezért a Bizottságot, hogy az intelligens és fenntartható mobilitásra vonatkozó javaslatba foglalja bele a ritkán lakott területeken kialakítandó minőségi közlekedési infrastruktúrát és szolgáltatásokat;
21. felhívja a figyelmet arra, hogy a kohéziós politika irányítása megoszlik az EU és tagállamai között; hangsúlyozza, hogy a közlekedési beruházásokban a környezeti szempontok érvényesítésének biztosítására van szükség, ami a programozásnak és a projekt végrehajtási szakaszának összehangolása révén valósítható meg; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az irányító hatóságok támogassák és ösztönözzék a környezeti szempontoknak a projektekbe való beépítését a programozási szakaszon túl is, például iránymutatások kiadásával vagy a pályázóknak szóló tájékoztató tevékenységek szervezésével; úgy véli továbbá, hogy a kohéziós politikai finanszírozásnak meg kell erősítenie a közlekedési ágazatnak az energia- és a digitális ágazatokba történő integrációját, a lehetséges szinergiák kiaknázása és maximalizálása érdekében;
22. üdvözli az egységes szabálykönyvet, amely jelenleg a tagállamokkal partnerségben működtetett („megosztott irányítás”) uniós forrásokra terjed ki; üdvözli továbbá a jó eredményeket felmutató programok egyszerűbb ellenőrzésére irányuló bizottsági javaslatot, amely nagyobb mértékben támaszkodik a nemzeti rendszerekre és az „egységes ellenőrzés” elvének kiterjesztésére a dupla ellenőrzések elkerülése

érdekében; üdvözlí a projektek új keretrendszerét, amely a programhatóságok és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszéd formájában éves teljesítményértékelést vezet be.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	26.1.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 28 - : 2 0 : 19
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Josianne Cutajar, Clare Daly, Roman Haider, Anne-Sophie Pelletier, Markus Pieper

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

28	+
ECR	Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier
NI	Mario Furore, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Andor Deli, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Izaskun Bilbao Barandica
S&D	Andris Ameriks, István Ujhelyi
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura, Anne-Sophie Pelletier

2	-
Renew	Søren Gade, Elsi Katainen

19	0
ID	Marco Campomenosi, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Josianne Cutajar, Johan Danielsson, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Bogusław Liberadzki, Isabel García Muñoz, Vera Tax, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

1.2.2021

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

a kohéziós politikáról és regionális környezetvédelmi stratégiákról az éghajlatváltozás elleni küzdelemben
(2020/2074(INI))

A vélemény előadója: Francisco Guerreiro

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel a kohéziós politika várhatóan 37%-kal járul hozzá a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozóan ahhoz a célkitűzéshez, hogy az uniós költségvetés és az Európai Unió Helyreállítási Eszköz teljes összegének legalább 30%-a éghajlati célokat szolgáljon;
- B. mivel az Európai Számvevőszék szerint az ÜHG-kibocsátás 2020-ra 20%-kal történő csökkentésére irányuló európai uniós célkitűzés teljesítésére való törekvés az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap esetében több és célirányosabb éghajlat-politikai finanszírozást eredményezett, a mezőgazdaság, a vidékfejlesztés és a halászat területén azonban nem történt jelentős elmozdulás az éghajlat-politika irányába, és az éghajlattal kapcsolatos fellépések finanszírozásának valamennyi potenciális lehetőségét sem tárták fel teljes mértékben¹;
- C. mivel a becslések szerint a teljes ÜHG-kibocsátás mintegy 8–10%-a élelmiszer-veszteségből és élelmiszer-pazarlásból származik²;
 1. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági ágazat stratégiai jelentőséggel bír az EU és a világ élelmiszerbiztonsága szempontjából, és hogy a mezőgazdasági termelői közösségek vannak a leginkább kitéve az éghajlatváltozás következményeinek;
 2. hangsúlyozza ezért, hogy a kohéziós politikának támogatnia kell az éghajlati

¹ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_31/SR_CLIMATE_HU.pdf [Különjelentés, 2016: Az uniós költségvetés legalább egyötöde szolgáljon éghajlat-politikai célt: halad az ambiciózus munka, de nagy a kockázata, hogy nem teljesülnek a várakozások] 7. oldal

² <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/chapter-5/>

szempontok erőteljes érvényesítését a mezőgazdaságban és az élelmiszerekkel kapcsolatos ágazatokban, és biztosítania kell, hogy minden európai uniós finanszírozási program és projekt ambiciózus éghajlati célkitűzéseket támogató stratégiákba integrálódjon, hogy biztosított legyen a klímasemleges és körforgásos gazdaság felé történő méltányos átmenet és fokozódjon a gazdálkodóknak a fenntartható fejlődéshez szükséges kapacitása; megjegyzi, hogy a kohéziós politikának figyelembe kell vennie a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági fenntarthatóságot, és biztosítania kell az éghajlati igazságosságot, a szegénység felszámolását és a munkavállalói jogok megerősítését e szektorban;

3. hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-pazarlás és élelmiszer-veszteség mérséklése, továbbá a helyi struktúrák és regionális értékláncok megerősítése alapvető fontosságú a termeléshez, a gyártáshoz és a szállításhoz kapcsolódó kibocsátások csökkentésében;
4. hangsúlyozza, hogy – a Párizsi Megállapodás 2. cikkével összhangban – úgy kell érvényesíteni az éghajlati szempontokat a mezőgazdaságban, hogy ez ne veszélyeztesse az élelmiszer-termelést, és garantálja az élelmiszer-biztonságot az Európai Unióban;
5. emlékeztet arra, hogy az európai zöld megállapodás célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és gyarapítása, továbbá az állampolgárok egészségének és jóllétének védelme a környezethez kapcsolódó kockázatokkal és hatásokkal szemben;
6. hangsúlyozza, hogy az európai strukturális és beruházási alapokat hatékonyra kell tenni és ki kell egészíteni mind az éghajlatváltozás leküzdése, mind a vidéki területek életminőségének javítása terén;
7. hangsúlyozza, hogy a hatékony állattenyésztés elősegítheti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését, az elnyelők megerősítését és a termelékenység növelését;
8. üdvözli az Unió 2021–2027 közötti időszakra vonatkozóan elfogadott többéves pénzügyi keretét és a Next Generation EU (NGEU) programot, amely biztos pénzügyi bázist teremt azon támogatási politikákhoz, amelyek lehetővé teszik az Unió számára az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2030-ig történő, legalább 55%-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés elérését¹;
9. hangsúlyozza, hogy e célkitűzés elérése érdekében valamennyi támogatható ágazat klímasemlegességre való átállását elősegítő, az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatásokat végső soron magasabb szintre kell növelni, ugyanúgy mint a „zöld, alacsony szén-dioxid-kibocsátású célkitűzésre” fordítandó ERFA-forrásokat is²;
10. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a regionális környezeti stratégiák tiszteletben tartásuk a „ne árts” elvet;
11. hangsúlyozza, hogy az európai uniós, tagállami és regionális költségvetésekben

¹ Lásd még az Európai Parlament eredeti álláspontját, amely szerint 2030-ig 65%-kal kell csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását.

² <https://www.caneurope.org/docman/climate-finance-development/3599-funding-climate-and-energy-transition-in-the-eu/file>

rendelkezésre álló pénzügyi források szükségessége – a világválsághoz kapcsolódó intézkedések és a brexit által okozott, példátlan gazdasági visszaesés miatt – egyre számottevőbb lesz a belátható jövőben;

12. hangsúlyozza, hogy a 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretből és a NGEU-ból származó, éghajlati célkitűzésre fordított összes kiadás a kiadások legalább 30%-ában van meghatározva, tehát a zöld gazdaságra való átmenethez legalább 547 milliárd EUR összegű új európai uniós pénzügyi forrás fog rendelkezésre állni;
13. kiemeli annak fontosságát, hogy a regionális városi és vidéki környezetvédelmi stratégiákat olyan ambiciózus éghajlat-politikai célokkal kapcsolják össze, amelyek túlmutatnak a klímasemleges EU 2050-ig történő elérésére vonatkozó általános célkitűzésen, figyelembe véve a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és az erdészeti ágazat jelentős hozzájárulását, tekintve, hogy a talajok és az erdők a világ legnagyobb szén-dioxid-tárolói és a bennük rejlő lehetőségek kiaknáztatlanok;
14. megjegyzi e tekintetben, hogy ezeknek a célkitűzéseknek összhangban kell állniuk az EU erre vonatkozó általános célkitűzéseivel;
15. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának összhangban kell állnia az európai zöld megállapodás céljaival, továbbá annak „a termelőtől a fogyasztóig” elvvel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiájával; hangsúlyozza, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak kiegyensúlyozott megközelítést kell alkalmazniuk, amely figyelembe veszi az éghajlatváltozás mérséklése, a biológiai sokféleség védelme és a gazdasági és társadalmi szempontok között meglévő kompromisszumokat, hogy e válságokat összehangoltan lehessen kezelni;
16. úgy véli, hogy minden gazdasági és társadalmi szereplőnek alkalmaznia kell az EU ambiciózus szakpolitikáit, amelyeknek különösen az élelmezésbiztonság megőrzésére és az élelmiszerek megfizethetőségének megőrzésére kell irányulniuk;
17. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a biotechnológia szerepét; a zöld biotechnológia hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez azáltal, hogy megoldásokat kínál a fosszilis anyagok felhasználásának más biológiai alapú anyagokkal való helyettesítésére; a mezőgazdasági területek fenntartható használata elengedhetetlen ahhoz, hogy a különböző mezőgazdasági termelési modellek hatékonyan mérsékeljék az éghajlatváltozást;
18. kitart amellett, hogy a klímasemleges gazdaságra való átmenetnek méltányosnak és inkluzívnak kell lennie, különös figyelmet fordítva a vidéki és elszigetelt területeken élő polgárookra;
19. rámutat arra, hogy a növény-nemesítés terén az innováció, például a genomszerkesztés révén, óriási lehetőségeket kínál az éghajlatváltozás mérséklésére alkalmasabb fajták kifejlesztésére;
20. úgy véli, hogy az éghajlati szempontból intelligens mezőgazdaság az új mezőgazdasági technológiák használatától és fejlesztésétől függ, különösen a kistermelők és az ökológiai termelők esetében;
21. az éghajlatváltozás mérséklése érdekében arra kéri a Bizottságot, hogy ne koncentráljon

- kizárólag az ökológiai gazdálkodás fejlesztésére, és ösztönözze az integrált termelési modelleket, a precíziós mezőgazdaságot vagy a talajmegőrzési technikákat is;
22. megalapozott adatokat, az információkhoz való hozzáférés javítását és átfogó képzést kér a mezőgazdasági termelők számára, hogy megkönnyítsék az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos bevált gyakorlatok meghatározását és elfogadását;
 23. hangsúlyozza, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak ki kellene zárniuk a fosszilis tüzelőanyagokra és fosszilisgáz-infrastruktúrára irányuló projektek bárminemű támogatását, és támogatniuk kell a megújulóenergia-termelést és az erőforrás-hatékonyságot a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, az agrárerdészeti és az erdészeti ágazatban, egyenlő bánásmódot biztosítva minden lehetséges kedvezményezett számára; rávilágít arra, hogy egy ilyen lépés nemcsak a biológiai sokféleség és az ÜHG-kibocsátások szempontjából lenne előnyös, hanem a mezőgazdasági termelési költségeket is csökkenthetné és pozitív hatást gyakorolna a gazdaságra;
 24. javasolja, hogy az illetékes hatóságok részesítsék előnyben az EU éghajlati célkitűzései szempontjából releváns szénmegtérülési időt biztosító, legfenntarthatóbb lehetőségeket, például a szél-, hullám- vagy napenergiát, és hogy a bioenergia-projektek olyan tudományos szempontból naprakész, szigorú fenntarthatósági és jogosultsági kritériumoknak vessék alá, amelyek az adott biomasszatípus rendelkezésre állását, a tárolási és védelmi célkitűzéseket is figyelembe veszik;
 25. kiemeli, hogy a mezőgazdasági ágazat képes megújuló energiát, például biogázt előállítani mezőgazdasági hulladékokból és maradékokból, például trágyából, vagy az élelmiszeriparból, a szennyvízből és a települési hulladékból származó más hulladékokból és maradékokból;
 26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a foszfort az újrahasznosítás révén a szántóföldi talajban tartsák, elkerülve ezzel a szennyezést és a foszforpótlás szükségessé válását, és kéri, hogy a kohéziós politika támogassa az e célt – különösen az emberi ürülék újrahasznosítása révén – szolgáló projekteket;
 27. megjegyzi a körforgásos gazdaságban rejlő potenciál feltárásának fontosságát, ez ugyanis hozzájárul a források hatékonyabb felhasználásához és fenntartható fogyasztást mozdít elő; hangsúlyozza a körforgásos biogazdaságnak az éghajlatváltozással szembeni küzdelem terén betöltött jelentős szerepét;
 28. megállapítja, hogy a körforgásos gazdaság és a biogazdaság fejlődése további munkahelyeket teremt az elsődleges termelésben, és hangsúlyozza, hogy a biogazdaság új készségek, új ismeretek és új tudományágak kialakítását kívánja meg, és/vagy azoknak az ágazat képzésébe és oktatásába való beépítését, a biogazdasággal összefüggő társadalmi változások kezelése, a versenyképesség, a növekedés és a munkahelyteremtés előmozdítása, az ágazat szükségleteinek kielégítése, valamint a készségek és a munkahelyek jobb összehangolásának biztosítása érdekében;
 29. hangsúlyozza, hogy a megújulóenergia-, például biogáztermelés nagy lehetőséget kínál a gazdálkodók számára, hogy fokozzák éghajlati hatékonyságukat, és elősegítsék, hogy a fenntartható gazdálkodás olyan kifizetődő üzleti modellt váljon, amely növekedést és (a képzett munkaerő számára) munkalehetőségeket biztosít a vidéki területeken; hangsúlyozza, hogy alapvető szükség van a beruházásokra, ennél fogva a

gazdálkodóknak hozzáférhető finanszírozásra van szükségük;

30. kitarthat emellett, hogy a regionális környezetvédelmi stratégiáknak kiemelt figyelmet kellene fordítaniuk a nagy fosszilisenergia-igényű anyagok erdőgazdálkodásból és mezőgazdaságból származó, megújuló és bioalapú anyagokkal való helyettesítésére, mivel e két ágazat egyaránt funkcionál szén-dioxid-kibocsátóként és szénelnyelőként;
31. hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodás és a klímasemleges gazdaság céljaihoz való hozzájárulás érdekében minden ágazatban koncepcióra van szükség a fosszilis alapú energia fokozatos kivonására vonatkozóan;
32. rávilágít arra, hogy a kohéziós politika és a regionális környezetvédelmi stratégiák kialakítás megkövetelné, hogy az éghajlatváltozással szembeni küzdelemre irányuló szakpolitikai célokat valódi üzleti ösztönzőkkel hangolják össze;
33. hangsúlyozza, hogy a fenntartható természetközeli erdőgazdálkodás döntő jelentőségű az üvegházhatású gázok légkörből való folyamatos elnyeléséhez, és egyúttal lehetővé teszi az olyan, megújuló és éghajlatbarát nyersanyagok biztosítását a fatermékekhez, amelyek szén-dioxidot tárolnak és kiválthatják a fosszilis alapú anyagokat és üzemanyagokat;
34. hangsúlyozza, hogy az erdők „három szerepe” (elnyelés, tárolás és helyettesítés) hozzájárul a szén-dioxid-kibocsátás légkörbe kerülésének mérsékléséhez, és ezzel egyidejűleg biztosítja, hogy az erdők tovább növekedjenek, és számos más funkciót betöltsenek, ezért a regionális környezetvédelmi stratégiák szerves részét kell képezniük;
35. hangsúlyozza az európai élelmiszer- és takarmány-előállítás – különösen a növényi fehérjék előállítása¹ – áthelyezésének és ösztönzésének fontosságát az éghajlatváltozás mérséklésében, valamint az olyan termények hatékony felhasználását, mint az élővíz, továbbá a helyi termelés előmozdítását a szállítási távolságok lerövidítése és az erdőirtás korlátozása érdekében; rávilágít a kohéziós politika és a regionális környezetvédelmi stratégiák által ezen áthelyezés támogatására irányuló lehetőségekre;
36. rávilágít a rövid ellátási láncok kedvező hatására az élelmiszer-pazarlás mérséklésének elősegítőjeként; emlékeztet arra, hogy a városi mezőgazdaság gazdagítja a városi biodiverzitást, a helyi komposztálás révén javítja a hulladékgazdálkodást, megőrzi az esővizet és javítja a levegő minőségét, és kéri, hogy a kohéziós politika erősítse meg a belföldi, helyi és területi élelmiszertermelő rendszereket a városokban és azok körül; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokat, valamint hozzá kell segíteni a kistermelőket és a helyi termelőket a szükséges finanszírozáshoz és ahhoz, hogy a helyi, nemzeti és európai szinten rendelkezésre álló finanszírozási eszközöket azonosíthassák és hatékonyan felhasználhassák;
37. rámutat arra, hogy az állandó gyepterületek az állattenyésztési ágazat számára nélkülözhetetlen eszközt jelentenek a kitűzött ambiciózus éghajlat-politikai célok eléréséhez;
38. emlékeztet arra, hogy az erdők, emellett hogy nagy mennyiségű szén-dioxidot kötnek

¹ Lásd: A Bizottság jelentése a Tanácsnak és a Parlamentnek az uniós növényi fehérje-termelés fejlesztéséről

meg, jótékony hatással vannak az éghajlatra, a légkörre, a biológiai sokféleség megőrzésére, segítik a vízfolyások és víztestek kezelését, megvédik a talajt a víz és szél általi eróziótól és egyéb hasznos természetes tulajdonságokkal is rendelkeznek;

39. úgy véli, hogy a kohéziós politikai alapoknak meg kell őrizniük az erdők multifunkcionális szerepét, biztosítaniuk kell a fajták kellő diverzitását, valamint meg kell őrizniük és meg kell sokszorozniuk az erdők gazdagságát a lakosság jólléte és a környezet állapotának javítása érdekében;
40. hangsúlyozza, hogy fontos a fiatalokat a vidéki területeken marasztalni és oda visszacsábítani, hogy hasznosítani lehessen a környezetvédelemmel és éghajlatváltozással kapcsolatos korszerű ismereteiket és nézőpontjaikat, és hogy a demográfiai kihívásokkal küzdő vidéki területek virágzó, élénk, fenntartható közösségekké alakuljanak; hangsúlyozza ezért annak fontosságát, hogy a kohéziós politikai programokból megfelelő támogatás jusson a fiatalok számára;
41. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a jövőben úgy kell továbbra is nagy mennyiségű élelmiszert termelni, hogy kevesebb a termékeny föld, szennyezett a talaj és a víz, a halászati övezetek nagyon összezsugorodnak és időnként extrémek az időjárási körülmények;
42. aggodalommal állapítja meg, hogy a Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a városok mennyire kiszolgáltatottak az ellátás – különösen az élelmiszer-ellátás – zavara esetén;
43. hangsúlyozza, hogy az Uniónak mindenképpen rugalmas politikát kell követnie az éghajlatváltozás hatásainak vonatkozásában, különösen ami a mezőgazdaságot és az élelmezést illeti; úgy véli, hogy a kohéziós politika pozitív szerepet játszhat ebben;
44. úgy véli, hogy a kohéziós politikának hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az élelmezési rendszereink számára rövidebb ellátási láncokat alakítsunk ki, különösen a mezőgazdasági termelésünk áthelyezése révén; hangsúlyozza, hogy ezen áthelyezés célja az élelmiszerek helyben történő előállítása, feldolgozása és fogyasztása az európai régiók élelmezésbiztonságának megerősítése, a helyi munkahelyteremtés, valamint a fosszilisenergia-fogyasztásunk és ebből következően az éghajlatra gyakorolt hatásunk drasztikus csökkentése érdekében;
45. úgy véli, hogy a kohéziós politikának támogatnia kell az olyan jövőbeli mezőgazdasági rendszerek kiépítését célzó regionális projekteket, amelyek polikultúrás termelésre törekednek, kombinálva több növényfajt (növénytársulások), nagyüzemi kultúrákat és fákat (agrárerdészet), és akár a termesztett növények, fák és állatok együttesét is (agrárökológia és permakultúra); hangsúlyozza, hogy az ilyen agrár-ökoszisztémáknak nagyobb a biodiverzitása és heterogenitása, ezért kevésbé kiszolgáltatottak a betegségeknek és az éghajlati zavaroknak;
46. határozottan kéri, hogy a kohéziós politika erősítse meg a városi és a városok körüli mezőgazdasági rendszereket a városi veteményeskertek, a tetőkertek, valamint a városi permakultúrás és az akvapóniás rendszerek fejlesztésével; hangsúlyozza azonban, hogy a városi mezőgazdaság – bár érezhetően javítja a városi lakosság élelmezésbiztonságát – a nagyvárosokban a jövőben is csak kiegészítő szerepet fog játszani az élelmezésben; hangsúlyozza ezért, hogy a városok körüli mezőgazdaságot védeni és ösztönözni kell;

47. úgy véli, hogy a városi erdők fejlesztése jelentősen segítheti a globális felmelegedés hatásainak enyhítését a városokban, különösen kánikula idején; hangsúlyozza, hogy az ENSZ szerint a városi növényzet által jelentett árnyékos területek 30%-kal is csökkenthetik a légkondicionálási szükségletet;
48. emlékeztet arra, hogy a városi növényzet fejlesztése lehetővé teheti biodiverzitási szigetek létrehozását, a zaj- és légszennyezés enyhítését, a leromlott talaj helyreállítását, az aszály megelőzését és jelentős szénelnyelők kialakítását;
49. hangsúlyozza azonban, hogy rendkívül fontos biztosítani, hogy a városokban sokféle fajtát ültessenek, és előnyben részesítsék az őshonos fajokat;
50. hangsúlyozza továbbá a faszorok jellemző fajai használatának korlátait; szorgalmazza, hogy ügyeljenek a fajok változatosságára, aszerint válasszák ki őket, hogy milyen kiegészítő szerepet szánnak nekik, a fákat társítsák cserjékkel, fűfélékkel, és vegye őket körbe laza szerkezetű talajt tartalmazó földdarab; kéri továbbá, hogy részesítsék előnyben a gyümölcsfaültetvényeket a városokban; úgy véli, hogy a kohéziós politikai alapoknak támogatniuk kell az e feltételeket teljesítő projekteket;
51. hangsúlyozza az ökológiai legeltetés városi környezetben való fejlesztésének előnyeit; kéri, hogy a kohéziós politikai alapok támogassák az e téren már működő projekteket;
52. hangsúlyozza, hogy az uniós makroregionális stratégiáknak elő kell segíteniük az együttműködés kiépítését az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos regionális és vízgyűjtési kérdések megoldása érdekében a mezőgazdasági, az élelmiszeripari, az agroerdészeti és az erdészeti ágazatban olyan területeken, mint az árvíz-, aszály- és tűzvédelem, a folyó-helyreállítás és a folyók összeköttetésének javítása, a hatékony kollektív hulladékgazdálkodás, különösen a mezőgazdasági hulladékgazdálkodásban alkalmazott új újrahasznosítási technológiák révén, többek között energiatermelés céljából, a mezőgazdasági üzemek ellenállóbbá tétele a közös kockázatokkal szemben, a fenntartható uniós és helyi élelmiszer-termelés fejlesztése olyan rövid ellátási láncok kialakítása és erősítése révén, amelyek jelentőségére a Covid19-válság következményei rávilágítottak;
53. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi stratégiáknak e tekintetben az EU makroregionális stratégiájának támogatójaként és kiegészítőjeként kell működniük. felszólít egy makroregionális stratégiák által támogatott, az elsivatagosodás és a földterületek talajromlása elleni küzdelemre irányuló európai tervre;
54. rámutat annak fontosságára, hogy a partnerség elve az EU kohéziós politikájának teljes programozása, végrehajtása és nyomon követése során fennmaradjon, és hogy szoros együttműködés alakuljon ki a regionális és helyi hatóságok, civil szervezetek és érdekelt felek, így a gazdálkodói szervezetek és a környezetvédelmi civil szervezetek között; hangsúlyozza, hogy e folyamat során a nemek közötti egyenlőség szempontját is szem előtt kell tartani.
55. megjegyzi, hogy a közösségi és állampolgári kezdeményezések jelentősen támogathatják az ökológiai átállást és az éghajlatváltozás mérséklését, valamint az ahhoz való alkalmazkodást, és hogy a helyi akciócsoportok a LEADER programmal együtt elsődleges eszközök lehetnek ennek megvalósításában; ösztönzi a tagállamokat és a regionális hatóságokat, hogy hangolják össze ezeket a programokat a regionális

környezetvédelmi stratégiáikkal.

56. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának támogatnia kellene az oktatásba és képzésbe való beruházásokat, ezáltal segítve a helyi hatóságokat, munkavállalókat és vállalatokat, hogy fokozottan figyelembe vegyék az éghajlatváltozás kihívásait és az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás terén betöltött szerepüket a saját ágazataikon belül;
57. rávilágít annak fontosságára, hogy elősegítsék a szinergiákat a kohéziós politika és az éghajlatváltozás hatásainak rendkívül kiszolgáltatott vidéki területek támogatását célzó közös agrárpolitika között, továbbá hogy biztosított legyen a társadalmi és gazdasági kohézióra összpontosító, klímasemleges gazdaságra való átállás;
58. hangsúlyozza a strukturális alapok jelentőségét az agrár-élelmiszeripari ágazatban tevékenykedő kis- és középvállalkozások az irányú támogatása tekintetében, hogy azok versenyképesebbé és környezetbarátabbá váljanak;
59. hangsúlyozza az „intelligens városok” koncepció fontosságát az Unió éghajlatváltozással összefüggő kihívásainak kezelése terén, és üdvözli, hogy azt az Unió jövőbeli KAP-jába, valamint kohéziós és regionális politikájába is integrálták; kitart amellett, hogy a tagállamok építsék be az „intelligens városok” megközelítést nemzeti és regionális szinten az EU kohéziós politikájának megvalósítására irányuló operatív programjaikba és a KAP-ra vonatkozó stratégiai terveikbe, amihez nemzeti szintű „intelligens városok” stratégiákat¹ kell készíteni; hangsúlyozza a LEADER/CLLD megközelítés szerepét az „intelligens városok” stratégiák végrehajtása során, amelyeknek fokozottan összpontosítaniuk kell a digitalizációra, a fenntarthatóságra és az innovációra;
60. rávilágít a rozsdaovezetek fejlesztésében és rehabilitációjában rejlő lehetőségekre, ahol új ipari parkok és inkubációs központok létesülhetnek a talaj szennyezésmentesítésével és a régi ipari területek környezeti tulajdonságainak fejlesztésével, a további zöldterület-beépítés iránti igény csökkentése és a vállalatok és helyi beruházások odavonzása érdekében, ezáltal munkahelyeket is teremtve;
61. üdvözli a Bizottság szándékát, miszerint a vidéki területekre vonatkozó stratégiát kíván benyújtani, és hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a különféle strukturális és beruházási alapok közötti szinergiákat annak elősegítése érdekében, hogy javuljon az agrár-élelmiszeripari ágazatok gazdasági ellenálló képessége és környezeti fenntarthatósága;
62. hangsúlyozza, hogy az EU kohéziós politikáján keresztül történő, fenntartható zöld infrastruktúrákba való helyi és regionális szintű beruházások létfontosságúak az éghajlatváltozás mezőgazdaságra és erdőgazdálkodásra gyakorolt hatásainak leküzdése és az emberek, a természet és a gazdaság éghajlati ellenálló képességének javítása

¹ Az Európai Parlament a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló első olvasatban kialakított álláspontja 72. cikkének b) pontja (513. módosítás).

érdekében;

63. rámutat arra, hogy a kohéziós politikának az európai gazdaság biogazdaságra való teljes körű átállítására kell összpontosítania, amely a mezőgazdaságból és erdőgazdálkodásból származó, biogén forrásokon alapul;
64. rávilágít egy mediterrán makrorégió kialakításának előnyeire, különösen a helyi termékek gyártásának és exportálhatóságának megerősítése miatt;
65. rávilágít a kohéziós és regionális fejlesztésre vonatkozó, alulról építkező megközelítés fontosságára, mivel a kezdeményezésekre regionális és/vagy tagállami szinten kell, hogy sor kerüljön;
66. rávilágít arra, hogy a kohéziós politikának és a regionális környezetvédelmi stratégiáknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a fenntartható erdőgazdálkodásból származó fa felhasználásának fokozására a gazdaság valamennyi területén (különösen az építőipari ágazatban), ugyanis a fa egyedülálló tulajdonságának köszönhetően nagy mennyiségű szén-dioxidot képes tárolni, ugyanakkor energiaigényes forrásokat, így acélt és betont helyettesíthet;
67. úgy véli, hogy a digitalizáció és az MI-technológiák fenntarthatóbb, ellenállóbb és erőforráshatékonyabb mezőgazdaságot eredményezhetnek, és újfajta munkahelyeket is teremthetnek, noha megfelelő képzést és oktatást igényelnek, amelyhez mindenkinek hozzá kell férnie;
68. rávilágít arra, hogy fokozni kell a széles sávba való európai uniós beruházásokat a vidéki területeken, hogy a gazdálkodók digitális technológiákat integrálhassanak a precíziós gazdálkodás kialakítása céljából, ez ugyanis létfontosságú lesz az ökológiai átállásukhoz;
69. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási ágazatokban folyamatban lévő mezőgazdasági gyakorlatoknak és a zöld infrastruktúrára irányuló kezdeményezéseknek kedvező hatásuk van a szénkészletekre és az üveghatást okozó gázok egyensúlyára a tagállamokban;
70. emlékeztet arra, hogy a jelenlegi európai uniós szakpolitikai kezdeményezéseknek szem előtt kell tartaniuk az európai gazdaság hosszú távú versenyképességét és a kis- és középvállalatok szempontjait;
71. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a vidéki területek valamennyi összeköttetési módja (széles sáv, közlekedés stb.) megfizethető, fenntartható és környezetbarát módon javuljon;
72. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kohéziós politika és regionális környezetvédelmi stratégiák használatba vételét tudományos, kutatási és innovációs eszközökkel kell alátámasztani és támogatni;
73. hangsúlyozza, hogy az éghajlathatékony és biodiverzitásösztönző megoldások terén folytatott kutatásokat és beruházásokat integrálni kell a regionális környezetvédelmi stratégiákba;

74. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikai alapoknak több képzési projektet kell támogatniuk, különösen az agrár-ökológiai gazdálkodás területén.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	26.1.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 28 - : 11 0 : 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Manuel Bompard, Marc Tarabella, Adrián Vázquez Lázara

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

28	+
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Adrián Vázquez Lázara
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella

11	-
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
ID	Ivan David
The Left	Manuel Bompard, Luke Ming Flanagan, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé

6	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	24.2.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 34 - : 4 0 : 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoș, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Christian Doleschal, Francesca Donato, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Andżelika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom, Monika Vana
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Rosanna Conte, Bronis Ropé, Veronika Vrecionová

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

34	+
ID	Mathilde Androuët, André Rougé
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Tamás Deutsch, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Ondřej Knotek, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Niklas Nienaß, Caroline Roose, Bronis Ropé, Monika Vana

4	-
ECR	Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andżelika Anna Możdżanowska, Veronika Vrecionová

3	0
ID	Rosanna Conte, Francesca Donato, Alessandro Panza

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene
- 0 : tartózkodás